

TEXNOLOGİYA

METODİK VƏSAİT

3

LAKİHƏ

NATİQ AXUNDOV, HÜMEYİR ƏHMƏDOV,
SVETLANA YAHYAYEVA, XURAMAN SƏLİMOVA

Ümumi təhsil
müəssisələrinin

3

-cü sinifləri üçün

TEKNOLOGİYA fənni üzrə dərslərinin METODİK VƏSAITİ

© Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0
International (CC BY-NC-SA 4.0)

Bu nəşr Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0
International lisenziyası (CC BY-NC-SA 4.0) ilə www.trims.edu.az
saytında yerləşdirilmişdir. Bu nəşrdən istifadə edərkən
lisenziyanın şərtləri qəbul edilmiş sayılır:

İstiqad zamanı nəşrin müəllif(lər)inin adı göstəriləməlidir.

Nəşrdən kommersiya məqsədilə istifadə qadağandır.

Törəmə nəşrlər orijinal nəşrin lisenziya şərtləri ilə yayılmalıdır.

Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
aspoligraf.ltd@gmail.com və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığa görə əvvəlcədən təşəkkür edirik!

LAYİHE

MÜNDƏRİCAT

İzahat vərəqi	3	14. Qar dənəciyi aplikasiyasının hazırlanması	48
Məzmun standartlarının reallaşma cədvəli	9	15. Həndəsi fiqurlardan aplikasiya. Məzəli köpək.....	50
III sinif üçün “Texnologiya” fənninin illik planlaşdırılması	11	16. Rəngli kağızlardan Azərbaycan bayraqı mozaikası.....	53
1. Texnologiya bizim əhatəmizdə. Əmək alətləri.....	13	17. Plastilindən xarıbülbül mozaikası	56
2. Kəsici və deşici alətlərlə iş	15	18. Muncuqdan tovuzqusu mozaikası	59
3. Detalları nişanlama qaydaları. Pərgar vasitəsilə nişanlama	17	19. Pambıqlı çöplərdən quzu mozaikası.....	61
4. Özünəxidmət. Sanitariya-gigiyena qaydaları.....	20	20. Kağız fırlanğıcı.....	63
5. Bitkilər və onların insan sağlamlığında rolü	22	21. Kağız modullardan ürəkşəkilli çərçivə....	66
6. Səhər süfrəsi. Nahar süfrəsi	25	22. Kağızı qatlayırıq və kəsirik. Mamont fiquru	68
7. Şam süfrəsi. Yemək masası arxasında davranış qaydaları	27	23. “Kənar” və “ilgək” tikişləri	71
8. Plastilindən səkkizayaqlı ilbiz	30	24. İplikdən “Şən aslan” oyuncağı.....	74
9. Plastilindən tank	33	25. Hərəkətli detalları olan oyuncaqlar. Şən ayı balası.....	77
10. Plastilindən zebr	36	26. Texnoloji maşınlar. Yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələri.....	80
11. Kağız zolaqlardan çiçək aplikasiyası.....	39	27. Nəqliyedici maşınlar. Hava nəqliyyatı. Su nəqliyyatı.....	82
12. Heyvan siluetləri. Panda	42	28. Məişət avadanlığı. Elektron maşınlar	84
13. Simmetrik naxışkəsmə	45	İstifadə edilmiş ədəbiyyat	87

LAYİHE

İ Z A H A T VƏ RƏ Qİ

Artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəblərinin ibtidai siniflərində yeni fənn kurikulumları əsasında hazırlanmış dərslik komplektlərindən istifadə edilir.

Texnologiya müəllimlərinin istifadəsinə verilən bu vəsait də Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin təsdiq etdiyi “Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün texnologiya kurikulumu (I–IV siniflər)” əsasında hazırlanmışdır.

Üçüncü siniflər üçün “Texnologiya” dərslik komplekt hazırlanarkən şagirdyönümlülük, nəticəyönümlülük, öyrədənin və öyrənənin işini asanlaşdırmaq əsas məqsəd olmuşdur. Materialların seçilməsində, hazırlanmasında və tərtibində şagirdlərin yaş xüsusiyyətləri, psixoloji durumu, məktəblərin maddi-texniki bazası, gender bərabərliyi də nəzərə alınmışdır. Hər bir mövzu özünəməxsus dərs modeli əsasında təqdim olunmuşdur.

Müəllim vəsaitində III sinif üzrə standartlar əsasında dərslərin tədrisi mərhələləri araşdırılmış, məzmun standartları və illik planlaşdırma nümunələri verilmişdir. Verilmiş dərs nümunələrində dərsin hər mərhələsində müəllim və şagirdin fəaliyyəti açıqlanmışdır.

III sinif üçün “Texnologiya” fənnindən məzmun standartları

III sinfin sonunda şagird:

- emal texnologiyalarının mahiyyətini anladığını nümayiş etdirir;
- emal prosesinə hazırlıq işlərini yerinə yetirir;
- verilmiş materiallardan (kağız, karton, parça, plastilin) müxtəlif məmulatlar hazırlayır;
- texnoloji maşınlar və texnoloji vasitələr haqqında biliklərə malik olduğunu nümayiş etdirir;
- məişətdə zəruri hesab edilən ilkin bacarıqlara yiyələndiyini nümayiş etdirir;
- müxtəlif əşyaları qrafik təsvir edir;

Məzmun xətləri üzrə əsas və alt standartlar

1. Emal texnologiyaları

Şagird:

- 1.1. Emal texnologiyalarını və vasitələrini tanıyıb anladığını nümayiş etdirir.
 - 1.1.1. Müxtəlif emal texnologiyalarına aid iş proseslərini mərhələlər üzrə izah edir.
 - 1.1.2. Mərhələlər üzrə iş prosesində zəruri emal vasitələrinin əhəmiyyətini izah edir.
 - 1.1.3. Emal vasitələrinin funksiyalarını şərh edir və təyinatını müəyyənləşdirir.
- 1.2. Emal prosesinə hazırlıq işlərini yerinə yetirir.
 - 1.2.1. Hazırlanacaq məmulata görə iş yerini təşkil edir.
 - 1.2.2. Məmulatın hazırlanması üçün uyğun emal vasitələri seçir.
 - 1.2.3. Məmulatın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
 - 1.2.4. Hazırlanacaq məmulatın materialına uyğun emal texnologiyası seçilir.
- 1.3. Verilmiş materiallardan (kağız, karton, parça, plastilin) müxtəlif məmulatlar hazırlayır.
 - 1.3.1. Məmulatların detallarını hazırlayır.
 - 1.3.2. Detalları birləşdirməklə müxtəlif məmulat (məmulatlar) hazırlayır.
 - 1.3.3. Məmulatların hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
 - 1.3.4. Məmulatların qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
- 1.3.5. Məmulatın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
- 1.3.6. Hazırladığı məmulati (məmulatları) təqdim edir.

2. Texnika elementləri

Şagird:

- 2.1. Texnoloji maşınlar və texnoloji vasitələr haqqında biliklərə malik olduğunu nümayiş etdirir.
- 2.1.1. Texnoloji maşınları (nəqliyyat, yük, nəqliyəcisi, elektron, məişət) bir-birindən fərqləndirir.
- 2.1.2. Texnoloji vasitələri (el alətləri, mexaniki alətlər, elektrik alətləri) bir-birindən fərqləndirir.
- 2.1.3. Məişət texnikalarından istifadə qaydalarını izah edir.

3. Məişət mədəniyyəti

Şagird:

- 3.1. Məişətdə zəruri hesab edilən ilkin bacarıqlara yiyələndiyini nümayiş etdirir.
- 3.1.1. Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena tələblərinin insan həyatında əhəmiyyətini izah edir.
- 3.1.2. Bitkilərin insan sağlığının mühafizəsində rolunu şərh edir.
- 3.1.3. Yemək masası ətrafında davranış bacarıqlarını nümayiş etdirir.
- 3.1.4. Yemək süfrəsinin növlərinə uyğun olaraq qabları, alət və ləvazimatları seçir və düzgün yerləşdirir.
- 3.1.5. Şəm süfrəsini tərtib edir.

4. Qrafika

Şagird:

- 4.1. Əşyaları qrafik təsvir edir.
- 4.1.1. Müstəvi və həcmli fiqurların hissələrinin ölçülərə əsasən təsvirini çəkir.
- 4.1.2. Hissələri birləşdirməklə əşyanın tam şəklini çəkir.

Şagirdlərin cavablarının qiymətləndirilməsi

Ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların attestasiyasının (yekun qiymətləndirmə (attestasiya) istisna olmaqla) aparılması Qaydası barədə Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin 28 dekabr 2018-ci tarixli 8/1 nömrəli Kollegiya Qərarına əsaslanaraq qeyd edilmişdir ki, ümumi təhsil müəssisəsinin rəhbərliyi tərəfindən hər yarımilin sonunda IV və IX siniflərdən fərqli olaraq, III sinifdə böyük summativ qiymətləndirmə aparılmır.

“Texnologiya” fənni üzrə bütün summativ qiymətləndirmələr 45 dəqiqə ərzində aparılır.

Summativ qiymətləndirmədə istifadə olunan qiymətləndirmə vasitələri (suallar) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 13 yanvar tarixli 9 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyası”nın tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanır. Suallar hər bir sinif və fənn üzrə 4 səviyyədə tərtib edilir. 1-ci ən aşağı, 4-cü isə ən yüksək səviyyə hesab edilir. Suallar müxtəlif mürəkkəblik səviyyəsində hazırlanır. 1-ci və 2-ci səviyyəyə təhsilalanların əksəriyyətinin cavablandırma biləcəyi suallar aid edilir. 3-cü və 4-cü səviyyəyə daha hazırlıqlı şagirdlərin cavablandırma biləcəyi suallar aid edilir. Səviyyələr üzrə sualların qiymətləndirmə balları 100 ballıq şkalada aşağıdakı kimi nəzərdə tutulur:

- 1-ci səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 20%-ni təşkil edir;
- 2-ci səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 30%-ni təşkil edir;
- 3-cü səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 30%-ni təşkil edir;
- 4-cü səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 20%-ni təşkil edir.

Şagirdlərin bütün summativ qiymətləndirmələrdə yuxarıda göstərilənlər nəzərə alınmaqla topladıqları balların 2, 3, 4, 5 qiymətlərinə uyğunluğu aşağıdakı qaydada müəyyənləşdirilir:

- 30-a qədər (daxil olmaqla) olan ballar “2” qiymətilə;
- 31-dən 60-dək “3” qiymətilə;
- 61-dən 80-dək “4” qiymətilə;
- 81-dən 100-dək “5” qiymətilə qiymətləndirilir.

Başqa fənlərdən fərqli olaraq “Texnologiya” dərslərində şagirdlərin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsi meyarları aşağıdakı növlərə ayrılır:

LƏTİHD

1. Şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi meyarları;
2. Şagirdlərin praktik işlərinin qiymətləndirilməsi meyarları;
3. Şagirdlərin təqdim edəcəkləri layihələrin qiymətləndirilməsi meyarları;
4. Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının test üzrə qiymətləndirilməsi meyarları.

Şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi meyarları

“Texnologiya” fənnindən verilmiş mövzu üzrə hər bir şagirdin şifahi cavabı bir-biri ilə əlaqəli, məntiqi cəhətdən ardıcıl məlumat şəklində olmalı, konkret hallarda qanun və qanu-nauyğunluqları tətbiq etmək bacarığını əks etdirməlidir.

Şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi zamanı aşağıdakı ümumi meyarlar əsas götürülməlidir:

- cavabın düzgülüyü və tamlığı;
- öyrənilən materialın başadüşülmə və dərkedilmə dərəcəsi;
- cavabın dil baxımından səlisliyi.

Metodik ədəbiyyatda belə qəbul olunmuşdur ki, qiymət müəllim və şagird arasında, belə demək olarsa, “əks-əlaqəni” ifadə edir. Başqa sözlə desək, qiymətləndirmə təlim prosesinin elə bir mərhələsidir ki, bu mərhələdə müəllim sanki şagird tərəfindən öyrənilən mövzunun nə dərəcədə səmərəli olması haqqında müəyyən məlumat əldə edir. Şagirdlər isə onu başa düşməlidirlər ki, müəllim daimi olaraq onların müvəffəqiyyətini, əldə etdikləri biliklərin keyfiyyətini nəzarətdə saxlayır.

“Texnologiya” fənnindən şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi aşağıdakı meyarlar üzrə aparılır:

“5” qiymət – 81-dən–100-dək – şagird öyrənilən nəzəri materialı tam şərh edir, öz mülahizələrini əsaslandırır, biliklərini praktikada necə tətbiq edəcəyini şərh edir, nəinki dərslikdə verilən materialdan, eləcə də müstəqil tədqiq etdiyindən misal çəkir, ədəbi dil normaları nöqtəyi-nəzərindən materialı ardıcıl və düzgün şərh edir.

“4” qiymət – 61-dən–80-dək – şagird “5” qiymətinin tələblərinə cavab verir, lakin 1-2 səhv buraxaraq onu eyni zamanda düzəldir, materialın şərhi zamanı onun ardıcılığında və dilində cüzi səhvlərə yol verir.

“3” qiymət – 31-dən–60-dək – şagird öyrənilən materialda əsas bilikləri təyin edə bilir, lakin materialı tam şərh edə bilmir, anlayışların və qaydaların ifadə və təyin edilməsində qeyri-dəqiqliyə yol verir, öz mülahizələrini əsaslandırmaqdə və dərslikdəkindən fərqli misallar götirməkdə çətinlik çəkir, materialı qeyri-ardıcıl şərh edir və şərh zamanı ədəbi dil baxımından səhvlərə yol verir.

“2” qiymət – 30-dək – şagird öyrənilən materialın böyük bir hissəsini bilmir, qaydaları və bir çox fikirləri ifadə edərkən onların mənasını təhrif edən çoxsaylı səhvlərə yol verir, materialı inamsız və sistemsiz şərh edir.

Texnologiya dərslərində şagirdlərin praktik işlərinin qiymətləndirilməsində müəllim tərəfindən nəzərə alınacaq texnoloji tələblər aşağıdakılardır:

- şagirdlərin yerinə yetirdikləri praktiki işin keyfiyyəti;
- praktik işin yerinəyetirilməsi müddəti;
- praktik işin icrası zamanı müxtəlif texnologiyaların yerinəyetirilməsi səviyyəsi;
- praktik işi icra etdikdə təhlükəsizlik texnikası və sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl edilməsi.

Praktik işlərin yerinə yetirilməsində müəllim tərəfindən nəzərə alınacaq texnoloji tələblər üzrə şagirdlərin bilik və bacarıqları aşağıda göstərilmiş meyarlara əsasən aparılmalıdır:

Praktik işin keyfiyyəti üzrə meyarlar

“5” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja tam uyğundur, bütün ölçülər dəqiqdır, məmulatda tamamlama işləri nümunədə göstərilənə tam uyğundur.

“4” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja tam uyğundur, bütün ölçülər dəqiqdır, lakin məmulatda tamamlama işlərinin keyfiyyəti tələb olunandan aşağıdır.

“3” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja bəzi kənara çıxmalarla uyğundur, məmulatda aparılan tamamlama işləri kafidir.

“2” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja uyğun deyil, məmulatın keyfiyyəti nümunədə göstərilənə uyğun deyil, hətta məmulatın üzərində aparılacaq əlavə iş onun yararlı olmasını təmin etmir.

Praktik işin yerinəyetirilmə müddəti üzrə meyarlar

“5” qiymət – şagird praktik işin yerinəyetirilmə müddətinə tam riayət etmişdir və ya tələb olunan müddətdən az vaxt sərf etmişdir;

“4” qiymət – şagird praktik işin yerinə yetirilməsinə ayrılan müddətdən artıq vaxt sərf etmişdir.

“3” qiymət – şagird praktik işin yerinə yetirilməsinə ayrılan müddətdən artıq vaxt sərf etmişdir, lakin bu ümumi vaxtin 25%-dən artıq deyil.

“2” qiymət – şagirdin praktik işin yerinə yetirilməsinə sərf etdiyi vaxt normaya görə ayrılan vaxtı 25%-dən çox üstələyir.

Praktik işin icrası zamanı müxtəlif texnologiyaların yerinəyetirilmə səviyyəsi üzrə meyarlar

“5” qiymət – praktik iş əməliyyatların icrası ardıcılılığına uyğun olaraq yerinə yetirilmişdir.

“4” qiymət – praktik iş texnologiyalara uyğun yerinə yetirilmişdir; iş prosesində göstərilən ardıcılıqlardan kənara çıxmalar prinsipial mənə daşımır.

“3” qiymət – praktik iş tələb olunan texnologiyalardan kənara çıxmalarla yerinə yetirilmişdir, lakin bu kənara çıxmalar sonda məmulatın tam yararsız olmasına gətirib çıxarmır.

“2” qiymət – praktik iş məmulatın (detalın) emalı texnologiyasından kobud kənara çıxmalarla yerinə yetirilmişdir, nəzərdə tutulmayan əməliyyatlar tətbiq edilmişdir və sonda məmulat keyfiyyətsiz alınmışdır.

Praktik işi icra etdikdə təhlükəsizlik texnikası və sanitar-gigiyena qaydalarına əməl edilməsi tələbi üzrə meyarlar

Yerinə yetirilən praktik işin məzmunundan asılı olmayaraq, təhlükəsizlik texnikası və sanitariya-gigiyena qaydalarına riayət etmək bütün şagirdlər üçün mütləqdir. Bu qaydaların pozulması yolverilməzdür!

Şagirdlərin təqdim edəcəkləri layihələrin qiymətləndirilməsi meyarları

Texnologiya dərslərində şagirdlərin təqdim etdikləri layihələrin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlar əsas götürülür:

1. Layihənin ideya və mövzu orijinallığı.
2. Konstruksiya parametrləri (məmulatın quruluşunun uyğunluğu; möhkəmliyi; davamlı olması).
3. Texnoloji meyarları (sənədlərin uyğunluğu; tətbiqinin orijinallığı və materialların uyğunluğu; təhlükəsizlik texnikası qaydalarına riayət).

4. Estetik meyarlar (kompozisiya bitkinliyi, məmulatın dizayni; xalqın mədəniyyət ənənələrindən istifadə).

5. İqtisadi meyarlar (məmulata tələbatın olması; iqtisadi əsaslandırılması, istifadədə olmaşı, kütləvi istehsal imkanlarının olması).

6. Ekoloji meyarlar (məmulatın istehsalı zamanı onun ətraf mühitə vuracağı zərərin nə dərəcədə olması, ikinci xammaldan və ya istehsalat tullantılarından istifadə imkanının olması, ekoloji təhlükəsizliyi).

7. İnformasiya meyarları (layihə sənədlərinin standarta uyğunluğu, əlavə məlumatdan istifadə).

Bəyənilmiş işlər dərslərdə bir vəsait kimi istifadə edilə, texniki və dekorativ-tətbiqi yaradıcılıq sərgilərinə göndərilə bilər. Həmçinin bu işlər şəxsi məqsədlərə: evin bəzədilməsinə, valideynlərə hədiyyə edilməsinə və s. xidmət edə bilər.

Layihələrin müdafiəsinin məktəblərdə əsl bayrama çevrilməsi arzuolunandır. Layihələrin müdafiəsi müəllim və şagirdləri məmənun salmalı, müdafiədən sonra şagirdlər fikirlərində yeni yaradıcılıq ideyaları tutmalı, növbəti layihənin daha maraqlı və bitkin alınması üzərində çalışmağa hazır olmalıdır.

Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının test üzrə qiymətləndirilməsi meyarları

Şagirdlərin bilikləri mənimsəmələrinin keyfiyyət əmsali aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$K = \frac{a}{p}$$

Burada, K – mənimsənilmə səviyyəsi (qiymət); a – düzgün cavabların miqdarı; p – tapşırıqların ümumi sayıdır.

$K > 0,7$ olduqda, şagirdlərin verilmiş mövzu (və ya tədris vahidi) üzrə bilikləri mənimsəmələri prosesini bitmiş hesab etmək olar, yəni şagird göstərilən səviyyədə müstəqil işə hazırlıdır.

K – 0,9-dan böyük – 1,0-ə bərabər olduqda, “5” qiymətə;

K – 0,8-dən böyük – 0,9-a bərabər olduqda, “4” qiymətə;

K – 0,7-dən böyük – 0,8-ə bərabər olduqda, “3” qiymətə;

K – 0,7-dək və 0,7-yə bərabər olduqda, “2” qiymətə uyğundur.

Şagird nailiyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı obyektivliyə mütləq riayət olunmalıdır. Şagird nailiyyətinin qiymətləndirilməsinin müəllim tərəfindən hazırlanan meyar cədvəli əsasında aparılması tövsiyə olunur.

Şagirdlərin bilik və bacarıqlarını hər bir mövzu ilə bağlı qruplar üzrə qiymətləndirmək üçün təxminini cədvəl nümunəsi aşağıda təqdim edilmişdir.

Mövzu: Plastilindən zebr oyuncağı

Qrup işinin qiymətləndirilməsi

Nº	Meyar	I qrup	II qrup	III qrup	IV qrup
1.	Emal texnologiyalarını izahetmə				
2.	İş ardıcılılığını müəyyənləşdirmə				
3.	Emal texnologiyalarını seçmə				
4.	Tərtibat bacarıqlarını nümayişetdirmə				
5.	Əməkdaşlıq				

Dərsin məqsədinə uyğun olaraq cədvələ aşağıdakı meyarları daxil etmək olar: məmulaṭın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirmə, məmulaṭın detallarını hazırlama, detalları birləşdirərək məmulaṭı hazırlama, məmulaṭın hazırlanmasında tərtibat bacarıqlarını nümayışdirmə, təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməletmə və s. Hər tədris vahidinin sonunda əldə edilmiş nəticələrin səviyyəsini öyrənmək üçün müxtəlif testlərdən (yazılı, şifahi, yaradıcı) istifadə etmək olar.

Şagirdin özünüqiyəmləndirmə cədvəlini də doldurması tövsiyə olunur.

Özünüqiyəmləndirmə cədvəli

Mən bu gün dərsdə nəyi öyrəndim:						
1.						
2.						
Gələcəkdə nəyi öyrənmək istərdim:						
1.						
2.						

Şagirdin fəaliyyəti qiymətləndirildikdə meyarlar elə müəyyənləşdirilməlidir ki, onlar hər bir şagirdin fərdi keyfiyyətlərinə uyğun gəlsin. Məlum qaydalara görə yeni fənn proqramları (kurikulumlar) tətbiq olunan siniflərdə formativ qiymətləndirmə rubriklər üzrə aparılır. Rubrik xüsusi növ qiymətləndirmə şkalasıdır. O, iki əsas suala cavab verir:

1. Mən nəyi qiymətləndirməliyəm? (obyekt, məzmun, aspektlər, tərəflər, xüsusiyyətlər)
2. Aşağı, orta və yuxarı nailiyyət səviyyələrinin xüsusiyyətlərini necə bilmək olar?

Aşağıda veriləcək ballar üzrə bir rubrik nümunəsini təqdim edirik:

Ballar üzrə rubrik şəklində qiymətləndirmə cədvəli

Meyarlar	Meyarların dərəcələnməsi və müvafiq qiymətlər			
	“2” qiymət (0-dan 30-dək)	“3” qiymət (31-dən 60-dək)	“4” qiymət (61-dən 80-dək)	“5” qiymət (81-dən 100-dək)
Zebr oyuncağının hazırlanması ardıcılığını izahetmə	Oyuncağı hazırlama ardıcılığını izah edə bilmir	Oyuncağı hazırlama ardıcılığını müəllimin köməyi ilə izah edir	Oyuncağı hazırlama ardıcılığını müəyyən səhvlərə yol verərək izah edir	Oyuncağı hazırlama ardıcılığını düzgün izah edir
Sadə tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirə bilmir	Sadə tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirə bilmir	Sadə tərtibat bacarıqlarını müəllimin köməyi ilə nümayiş etdirir	Sadə tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirərkən müəyyən səhvlərə yol verir	Sadə tərtibat bacarıqlarını düzgün nümayiş etdirir
Təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə	Təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməl edə bilmir	Təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına müəllimin köməyi ilə əməl edir	Təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməl edərkən müəyyən səhvlərə yol verir	Təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına düzgün əməl edir

**MƏZMUN STANDARTLARININ REALLAŞMA
CƏDVƏLİ**

Standart	Mövzu	Dərsin №-si	Dərslikdə dərsin səhifə №-si
1.1.3.; 2.1.2.	Texnologiya bizim əhatəmizdə. Əmək alətləri	1	6
1.1.1.; 1.1.2.; 1.3.5.	Kəsici və deşici alətlərlə iş	2	10
4.1.1.; 4.1.2.; 1.3.5.	Detalları nişanlama qaydaları. Pərgar vasitəsilə nişanlama	3	13
3.1.1.	Özünəxidmət. Sanitariya-gigiyena qaydaları	4	16
3.1.2.	Bitkilər və onların insan sağlığında rolü	5	20
3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.	Səhər süfrəsi. Nahar süfrəsi	6	22
3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.	Şam süfrəsi. Yemək masası arxasında davranış qaydaları	7	25
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən səkkizayaqlı ilbiz	8	28
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən tank	9	31
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən zebr	10	33
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağız zolaqlardan çiçək aplikasiyası	11	35
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Heyvan siluetləri. Panda	12	38
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Simmetrik naxışkəsmə	13	39
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Qar dənəciyi aplikasiyasının hazırlanması	14	40
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Həndəsi fiqurlardan aplikasiya. Məzəli köpək	15	42
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Rəngli kağızlardan Azərbaycan bayrağı mozaikası	16	44
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən xaribülbüл mozaikası	17	47

Standart	Mövzu	Dərsin №-si	Dərslikdə dərsin səhifə №-si
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Muncuqdan tovuzqusu mozaikası	18	49
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Pambıqlı çöplərdən quzu mozaikası	19	50
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağız firlanğıc	20	52
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağız modullardan ürəkşəkilli çərçivə	21	53
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağızı qatlayırıq və kəsirik. Mamont fiquru	22	55
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	“Kənar” və “ilgək” tikişləri	23	56
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	İplikdən “Şən aslan” oyuncağı	24	57
1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Hərəkətli detalları olan oyuncaqlar. Şən ayı balası	25	59
1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.3.	Texnoloji maşınlar. Yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələri	26	61
1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.3.	Nəqledici maşınlar. Hava nəqliyyatı. Su nəqliyyatı.	27	63
1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.3.	Məişət avadanlığı. Elektron maşınlar	28	66

LAYİHE

III SİNİF ÜÇÜN TEKNOLOGİYA FƏNNİNİN ILLİK PLANLAŞDIRILMASI

Tədris vahidi	Standart	Mövzu	İnteqrasiya	Saat
Texnoloji vasitələr	1.1.3.; 2.1.2.	Texnologiya bizim əhatəmizdə. Əmək alətləri	A.-d.: 1.2.1.	2
	1.1.1.; 1.1.2.; 1.3.5.	Kəsici və deşici alətlərlə iş	H.-b.: 4.2.1.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.3.5.; 4.1.1.; 4.1.2.	Detalları nişanlama qaydaları. Porgar vasitesilə nişanlama	T.-i.: 2.2.4.; Riy.: 4.2.1.; H.-b.: 1.2.3.	2
Məişət mədəniyyəti	3.1.1.	Özünəxidmət. Sanitariya-gigiyena qaydaları	H.-b.: 4.1.1.	2
	3.1.2.	Bitkilər və onların insan sağlığında rolü	H.-b.: 1.3.2.; 1.4.1.	2
Kiçik Summativ Qiymətləndirmə				1
Plastilindən yapma işləri	3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.	Səhər süfrəsi. Nahar süfrəsi	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 2.1.2.	2
	3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.	Şam süfrəsi. Yemək masası arxasında davranış qaydaları	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 2.1.2.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
Aplikasiya işləri	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən səkkizayaqlı ilbiz	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən tank	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən zebr	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
Kiçik Summativ Qiymətləndirmə				1
Aplikasiya işləri	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağız zolaqlardan çiçək aplikasiyası	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Heyvan siluetləri. Panda	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Simmetrik naxışkəsmə	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Qar dənəciyi aplikasiyasının hazırlanması	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Həndəsi fiqurlardan aplikasiya. Məzəli köpək	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
Kiçik Summativ Qiymətləndirmə				1
I yarımdə hazırlanmış məmulatların sərgisi				1

Tədris vahidi	Standart	Mövzu	İnteqrasiya	Saat
Mozaikləşmələri	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Rəngli kağızlardan Azərbaycan bayraqı mozaikası	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən xaribühlübəl mozaikası	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	3
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Muncuqdan tovuzquşu mozaikası	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	3
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Pambıqlı çöplərdən quzu mozaikası	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	Kiçik Summativ Qiymətləndirmə			
Kağız padlana ve iplikləşməsi	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağız firlanğıcı	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağız modullardan ürekşəkilli çərçivə	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Kağızı qatlayırıq və kəsirik. Mamont fiquru	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	“Kənar” və “ilgək” tikişləri	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Iplikdən “Şən aslan” oyuncağı	H.-b.: 1.1.1.; 2.1.1; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.-i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.	2
	Kiçik Summativ Qiymətləndirmə			
	1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Hərəkətli detalları olan oyuncalar. Şən ayı balası	H.-b.: 1.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.; İnf.: 1.2.1.	3
Teknoloji məmulətləri və mədhiyyətləri	1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.3.	Texnoloji maşınlar. Yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələri	İnf.: 1.2.1.; H.-b.: 1.1.1.; A.-d.: 1.2.3.	3
	1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.3.	Nəqliyəcili maşınlar. Hava nəqliyyatı. Su nəqliyyatı	İnf.: 1.2.1.; H.-b.: 1.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.3.	2
	1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.3.	Məişət avadanlığı. Elektron maşınlar	İnf.: 1.2.1.; H.-b.: 1.1.1.; 4.2.1.; A.-d.: 1.2.1.; 1.2.3.	2
	Kiçik Summativ Qiymətləndirmə			
	II yarımdə hazırlanmış məmulatların sərgisi			

LAYİHE

1**MÖVZU: TEKNOLOGİYA BİZİM ƏHATƏMİZDƏ. ƏMƏK ALƏTLƏRİ (2 SAAT)****STANDART 1.1.3; 2.1.2.****MƏQSƏD****Şagird:**

1. Əmək alətlərinin funksiyalarını şərh edir və təyinatını müəyyənləşdirir.
2. Texnoloji vasitələri bir-birindən fərqləndirir.

İNTEQRASIYA

A.d.: 1.2.1.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən dörs

İŞ FORMALARIKiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş**İŞ ÜSULLARI**Beyin həmləsi,
müzakirə**RESURSLAR**

Dərslik, peşələri əks etdirən şəkillər, insanın əmək fəaliyyətinin məqsədlərini əks etdirən diaqram, texnoloji vasitələrin (əmək alətlərinin, mexaniki alətlərin, elektrik alətlərinin) şəkilləri, iş vərəqləri

DƏRSİN GEDİŞİ***I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu***

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

1. Ətrafinizdə nəyi görürsünüz? 2. Əmək haqqında nə deyə bilərsiniz? 3. İnsanın əmək fəaliyyətinin məqsədi nədir? 4. Hansı peşələri tanıyırsınız? (*Dərslikdəki şəkillər üzrə*)

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Tədqiqat suali: Hər bir peşə üzrə işi yerinə yetirmək üçün nə lazımdır?***II mərhələ: Tədqiqatın aparılması***

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölmər və onlara dərslikdəki mövzu ilə tanış olmağı tapşırır. Qruplara müxtəlif tapşırıqlar verir.

Tapşırıq 1. I qrupa səh. 6-dakı peşələrin adını və onlara aid alətlərin adını yazmaq tapşırılır.

Tapşırıq 2. II qrupa “İnsan nə üçün əmək fəaliyyətində iştirak edir?” sualını cavablaşdırmaq tapşırılır.

Tapşırıq 3. III qrupa “Şəkildə göstərilən alətlərlə (səh. 8) hansı texnoloji əməliyyatları yerinə yetirmək olar?” sualını cavablandırmaq tapşırılır.

Tapşırıq 4. IV qrupa “Şəkildə göstərilən alətlərlə (səh. 9) hansı texnoloji əməliyyatları yerinə yetirmək mümkündür?” sualını cavablandırmaq tapşırılır.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

LAYİHE

1

TEXNOLOJİ VASİTƏLƏR

1. TEKNOLOGİYA BİZİM ƏHATƏMİZDƏ. ƏMƏK ALƏTLƏRİ

Ətrafinizda gördüğünüz nə varsa, təbiət və ya insan tərəfindən yaradılmışdır. İnsanlar yaşayış yerləri tikməyi, qida əldə etməyi, hayat üçün lazımlı olan məməlatlər yaratmağı öyrənmisdir. Bütün bunlar əmək nötiçində əldə edilir.

Əmək nədir?
İnsanın işləməsi nə üçün vacibdir?
Şəkildə hansı peşələr təsvir olunmuşdur?

Əmək – fəaliyyətdir. Ancaq əmək sərf etməklə nəqə yeni bir şey öyrənmək və düzəltmək, həyatı dəyişmək, daha rəngarəng etmək olar.

6

TEXNOLOJİ VASİTƏLƏR

ƏMƏK FƏALİYYƏTİNİN MƏQSƏDLƏRİ

Texnologiya – insan əli ilə məməlatlərin və xidmətlərin yaradılması prosesidir. Kənd təsərrüfatı texnologiyalarının köməyi ilə bugda, meyva və tərəvəz becərilir. Yeyinti texnologiyalarından istifadə edərək bğdadan çörək, meyvələrdən mürəbbə və cem bişirilir.
İnformasiya texnologiyaları telefonla ünsiyyət saxlamaq, televizora baxmaq, məlumat əldə etmək və onu ötürürmək üçün yaradılmışdır və istifadə edilir.

Hər bir işi yerinə yetirmək üçün uyğun alətlər lazımdır.

Əşpaz matbəxədə hansı alətlərdən istifadə edir?
Dərzi paltar tikarkən nədan istifadə edir?

! Sağlanlığı qorumaq üçün kəsici və deşici alətlərlə ehtiyatlı davranmaq lazımdır.

7

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Qrupların nümayəndələri təqdimat edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Hansı peşələri tanıyırsınız? (*Sağirdlər bir neçə peşənin adını sadalayırlar.*)
2. Əmək nədir? (*Əmək – insanın məqsədyönlü fəaliyyətidir.*)
3. Texnologiya nədir? (*Texnologiya – insan əli ilə məməlatlərin və xidmətlərin yaradılması prosesidir.*)
4. Alət nədir? (*Materialın formasını, ölçüsünü və şəklini dəyişən əmək vasitəsidir.*)
5. Alətləri neçə qrupa bölmək olar? (*Alətlər 3 qrupa bölünür: əl alətləri, mexaniki əl alətləri və elektrik alətləri.*)
6. Səh. 9-dakı alətlərin adını söyləyin. (*Elektrik dreli; çəkic; elektrik mişarı; mişar; vintaçan; elektrik atçəkən maşını; mexaniki burğu; kəlbətin; qayka açarı; mexaniki atçəkən maşını.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin fikirlərini ümumiləşdirir və bir daha peşələr, əmək, texnologiya, alət və onların qrupları üzərində dayanır. Bəzi əmək alətləri ilə yerinə yetirilən texnoloji əməliyyatları sadalayır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir:

Tapşırıq: Gələcəkdə görmək istədiyiniz əmək alətlərini təsvir edin.

LAYİHE

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən əmək alətlərinin funksiyalarını şərhetmə və təyinatını müəyyənləşdirmə, texnoloji vasitələri bir-birindən fərqləndirmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə olunur.

2

MÖVZU: KƏSİCİ VƏ DEŞİCİ ALƏTLƏRLƏ İŞ (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.1.2.; 1.3.5.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Müxtəlif emal texnologiyalarına aid iş proseslərini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Mərhələlər üzrə iş prosesində zəruri emal vasitələrinin əhəmiyyətini və funksiyalarını izah edir.
3. Məmulatın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 4.2.1.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik
verən dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla
iş, böyük
gruplarla iş

İŞ ÜSULLARI

Beyin həmləsi,
müsahibə,
müzakirə

RESURSLAR

Dərslik, iynə, sap,
dəftərxana bıçağı,
kağız vərəqi, qayçı,
PVA yapışqanı

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

1. Hansı kəsici alətləri tanıyırsınız?
2. Hansı deşici alətləri tanıyırsınız?
3. Bu alətlər təhlükəlidirmi? Nə üçün?
4. Kəsici və deşici alətlərlə hansı iş üsulları sizə tanışdır?

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Tədqiqat səhifəsi: Kəsici və deşici alətlərlə işlədikdə hansı təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və onlara dərsliklərdəki mövzu ilə tanış olmağı tapşırır. Qruplara tapşırıqlar verir.

Tapşırıq 1. I qrupa “Qayçı ilə işlədikdə hansı təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır?” sualını cavablandırmaq tapşırılır.

Tapşırıq 2. II qrupa “Dəftərxana bıçağı ilə işlədikdə hansı təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır?” sualını cavablandırmaq tapşırılır.

TEXNOLOJİ VASİTƏLƏR

2. KƏSİCİ VƏ DEŞİCİ ALƏTLƏRLƏ İŞ QAYÇI İLƏ İŞ

Qayçının yoldaşımızda dəstəyi iri olmağıla bağlı şəkildə oturun.

Qayçının ağzını yüksək tutmayın.

Qayçının ağzını açıq şəkildə qoymayın.

Qayçı ilə iş zamanı kasma istiqamətini diqqətlə izleyin:

Düz xəzər kəsmək üçün qayçının düzünlərə tərtibin.

Dairəvi detalları kəsərkən postahı fırıldanın.

Mürakkəb konturu detalları rahat kəsmək üçün əvvəlcə boşluqları ümumi şəkildə, sonra isə xırda hissələrlə kəsin.

Araşdırılmışdan xəzər kəsmək üçün kağızı təsvirin istiqamətinə uyğun olaraq mütəxəssis tərəflərə döndürün və kəsin.

10

TEXNOLOJİ VASİTƏLƏR

BİZ İLƏ İŞ

- Aləti təhlükəsiz yerdə saxlayın.
- Ancaq taxta altlıq üzərində işleyin.
- Deşəcəyiniz nöqtəni nisanlayın.
- Dəstəyi sağa və sola firlatmaqla deşəməni yerinə yetirin.

DƏFTƏRXANA BİÇAĞI İLƏ İŞ

• Kağızı və kartonu taxta altlıq üzərində dəftərxana bıçağı və qoruyucu xətkəsin köməyi ilə kəsin.

- Kağızı və kartonu kəsmək üçün bıçağın ülgüçünün böyük olmayan hissəsini irəli çəkin.

- Kağızı kəsərkən bıçağı maili bucaq altında tutun.

- Kartonu kəsərkən bıçağı şaquli vəziyyətdə tutun və onu kartona möhkəm sıxın.
- Ancaq taxta altlıq üzərində işleyin.
- Bıcaq işlek vəziyyətdə olmadığda ülgüctü içəri salın.

11

Tapşırıq 3. III qrupa “Bizlə işlədikdə hansı təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır?” sualını cavablandırmaq tapşırılır.

Tapşırıq 4. IV qrupa “İynə ilə işlədikdə hansı təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır?” sualını cavablandırmaq tapşırılır.

Qruplar tapşırıqları yerinə yetirirlər.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim şagirdlərin təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirə təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Hansı kəsici və deşici alətləri tanıyırsınız? (*Şagirdlər kəsici və deşici alətləri sadalayırlar.*)
2. Qayçı ilə işlədikdə hansı təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır? (*Şagirdlər qaydaları və üsulları sadalayırlar.*)
3. Dəftərxana bıçağı ilə işlədikdə hansı təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır? (*Şagirdlər qaydaları və üsulları sadalayırlar.*)
4. Deşici alətlərlə (biz və iynə) işlədikdə hansı təhlükəsizlik qaydalarına və iş üsullarına əməl etmək lazımdır? (*Şagirdlər qaydaları və üsulları sadalayırlar.*)
5. Yapışqanla işlədikdə hansı təhlükəsizlik və sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl etmək lazımdır? (*Şagirdlər dərslikdən öyrəndikləri qaydaları sadalayırlar.*)

LAYİHE

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin fikirlərini ümumiləşdirir və bir daha kəsici, deşici alətlərlə, yapışqanla işlədikdə təhlükəsizlik texnikası qaydaları və iş üsulları üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Qruplara tapşırıqlar verilir.

I qrup. İynəni saplayın.

II qrup. Kağız vərəqini qoruyucu xətkeş boyunca dəftərxana bıçağı ilə kəsin.

III qrup. Qayçı vasitəsilə vərəqdəki əyrixətli fiquru kəsin.

IV qrup. İki kağız vərəqini yapışqanla yapışdırın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq aparılır. Emal texnologiyalarına aid iş proseslərini mərhələlər üzrə izah etmə, emal vasitələrinin əhəmiyyətini və funksiyalarını izah etmə, emal vasitələri ilə işlədikdə təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməl etmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə olunur.

3

**MÖVZU: DETALLARI NİŞANLAMA QAYDALARI.
PƏRGAR VASITƏSİLƏ NİŞANLAMA (2 SAAT)**

STANDART 4.1.1.; 4.1.2; 1.3.5

MƏQSƏD

Şagird:

1. Dairə çəkir.
2. Pərgarla nişanlama nöqtələrini birləşdirməklə hissələrə bölmər.
3. Dairənin hissələrə bölünməsi zamanı pərgarla işlədikdə təhlükəsizlik qaydalarına əməl edir.

İNTEQRASIYA

T.i.: 2.2.4.; Riy.: 4.2.1.; H.b.: 1.2.3.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla
iş, böyük qrup-
larla iş, fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Beyin həmləsi,
müzakirə,
Venn diaqramı

RESURSLAR

Dərslik, xətkeş,
bucaqlıq, pərgar,
sadə karandaş

TEXNOLOJİ VASİTƏLƏR

3. DETALLARI NIŞANLAMA QAYDALARI.
PƏRGAR VASİTƏSİLƏ NIŞANLAMA

Gözəyari nişanlama *Trafaret üzrə nişanlama* *Ülgü üzrə nişanlama*

Qatlamaqla nişanlama *Kötürmə kağızı ilə nişanlama*

Düzbucaklı detalların nişanlanması

13

TEXNOLOJİ VASİTƏLƏR

Lazımı ölçüdə dairə çəkilir, xətkəş, düzbucaqlı üçbucaq və pərgarın köməyi ilə hissələrə bölünür.

Dairə 2 və 4 hissəyə bölünür.

Dairə 6 hissəyə bölünür.

Dairə 8 hissəyə bölünür.

SUALLAR

1. Dairə nadir?
2. Radius nəyə deyilir?
3. Pərgar hansı hissələrdən ibarətdir?
4. Dairəni necə hissəyə bölmək olar?

15

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

1. Ölçmə və nişanlama əməliyyatları nə üçün lazımdır?

2. Nişanlama qaydaları haqqında nə bilirsiniz?

3. Sizcə, nişanlanmanın hansı növleri var?

4. Dairəvi hissələri nişanlamak üçün nəyə diqqət etmək lazımdır?

Şagirdlər suallara cavab verirlər. Müəllim pərgar və onunla nişanlama əməliyyatı aparmaq, çevrə və onun radiusu haqqında şagirdlərə məlumat verir.

Tədqiqat suali: Detallar necə nişanlanır və pərgar vasitəsilə nişanlama necə həyata keçirilir?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və onlara dərslikdəki (səh. 13-15) mövzu ilə tanış olmağı tapşırır.

Qruplara tapşırıqlar verir:

Tapşırıq 1. Nişanlama üsullarını şərh edin.

Tapşırıq 2. Çevrə və radius haqqında bilişklerinizi şərh edin.

Tapşırıq 3. Pərgarın hissələrini sadalayın.

Tapşırıq 4. Pərgarla iş zamanı təhlükəsizlik qaydalarını şərh edin.

Qruplar tapşırıqları icra edirlər.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi dərslikdəki materialla bağlı təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirə təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Detalları nişanlama qaydaları haqqında nə bilirsiniz? (*Şagirdlər nişanlama qaydalarını sadalayıv və izah edirlər.*)
2. Düzbucaqlı detalları nə ilə ölçmək olar? (*Xətkeş və ya bucaqlıqla.*)
3. Çevrə nəyə deyilir? (*Çevrə dairəni məhdudlaşdırın xətdir.*)
4. Çevrənin radiusu nəyə deyilir? (*Dairənin mərkəzindən çevrəyə qədər olan məsafəyə radius deyilir.*)
5. Pərgar hansı hissələrdən ibarətdir? (*Pərgar iynə, qrifel və başlıqdan ibarətdir.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin fikirlərini ümumiləşdirir, detalları nişanlama qaydaları və pərgar vasitəsilə dairənin hissələrə bölməsi üzərində dayanır. Pərgar vasitəsilə nişanlama qaydalarını ümumi şəkildə izah edir.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Qruplara tapşırıqlar verilir.

Tapşırıq 1. I qrupa detalları nişanlama qaydaları haqqında öz mülahizələrini bildirmək, dairəni 2 hissəyə bölmək tapşırılır.

Tapşırıq 2. II qrupa detalları nişanlama qaydaları haqqında öz mülahizələrini bildirmək və dairəni 4 hissəyə bölmək tapşırılır.

Tapşırıq 3. III qrupa detalları nişanlama qaydaları haqqında öz mülahizələrini bildirmək və dairəni 6 hissəyə bölmək tapşırılır.

Tapşırıq 4. IV qrupa detalları nişanlama qaydaları haqqında öz mülahizələrini bildirmək və dairəni 8 hissəyə bölmək tapşırılır.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən dairənin şəklini çəkmə, pərgarla onu hissələrə bölmə, təhlükəsizlik qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

4**MÖVZU: ÖZÜNƏXİDMƏT. SANİTARIYA-GİGİYENA QAYDALARI (2 SAAT)****STANDART 3.1.1.****MƏQSƏD****Şagird:**

- Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena tələblərinin insan həyatında əhəmiyyətini izah edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 4.1.1.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İŞ ÜSULLARI

Beyin həmləsi, müzakirə, rollu oyun

RESURSLAR

Dərslik, özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydalarını öks etdirən şəkillər, iş vərəqləri

DƏRSİN GEDİŞİ***I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu***

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

- Özünəxidmət nə deməkdir?
- Özünəxidmət işlərini əmək adlandırmaq olarmı?
- Hansı sanitariya-gigiyena qaydalarını tanıyırsınız?

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Tədqiqat sualı: Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydalarına nə daxildir?***II mərhələ: Tədqiqatın aparılması***

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və qruplara dərslikdəki (səh. 16-19) mövzu ilə tanış olmağı tapşırır.

Qruplara tapşırıqlar verilir:

I və III qrup: Özünəxidmət qaydalarını sadalayın.**II və IV qrup:** Sanitariya-gigiyena qaydalarını sadalayın.***III mərhələ: Məlumat mübadiləsi***

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

LAYİHE

2

MƏLİŞƏT MƏDƏNİYYƏTİ

4. ÖZÜNƏXİDMƏT.
SANİTARIYA-GİGİYENA QAYDALARI

 Siz özünüzə xidmət edirsinizmi?
Özünüzə xidmət edərkən hansı işləri görürsünüz?

 Gəlin sanitariya-gigiyena və özünəxidmət qaydalarına əməl etmək üçün şəkillərdə təsvir olunan işləri hər gün yerinə yitirək.

 Yatağımızı yığışdırmaq.

 Idman edək.

 Geyinək.

 Yüngül səhər yeməyi hazırlamaq.

 Özüməzə çay süzək.

 Ayaqqabımıza geyinək.

16

MƏLİŞƏT MƏDƏNİYYƏTİ

 Sağlam qidalanmaq.

 Corablarımıza yuyaq.

 Otağumuzu temizləyək.

 Ayaqqabımıza temizləyək.

 Əzyalarımızı təmir edək.

 Çantamızı özümüzə toplayaq.

 Sanitariya-gigiyena qaydaları hakkında nə bilirsiniz?
Onlar nə üçün lazımdır?

Sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl etmək insanın sağlamlığı üçün çox vacibdir. Bu qaydalar aşağıdakılardan ibarətdir:

17

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirə təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Özünəxidmət qaydalarına nələr daxildir? (*Şagirdlər qaydaları sadalayırlar.*)
2. Özünəxidmət qaydalarının əhəmiyyəti nədən ibarətdir? (*Şagirdlər əmək prosesində iş-tirakları və böyüklərə göstərdiyi kömək haqqında danışırlar.*)
3. Sanitariya-gigiyena qaydalarına nələr daxildir? (*Şagirdlər dərslikdə göstərilən qaydaları sadalayırlar.*)
4. Sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl etməsəniz, nə baş verər? (*Şagirdlər mikrob və xəstəliklərə yoluxmaq haqqında danışırlar.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin fikirlərini ümumiləşdirir, bir daha özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydaları haqqında düşüncələrini bölüşür. Bildirir ki, insanın normal fəaliyyəti üçün sağlamlıq çox vacib amildir. Sağlamlığı qorumaq üçün mütləq sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl etmək lazımdır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Şagirdlərə rollu oyun vasitəsi ilə özünəxidmət qaydaları haqqında səhnəcik hazırlamaq tapşırılır.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyə üzrə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən özünəxidmət qaydalarını izahetmə, sanitariya-gigiyena qaydalarını izahetmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

5**MÖVZU: BİTKİLƏR VƏ ONLARIN İNSAN SAĞLAMLIĞINDA ROLU (2 SAAT)****STANDART 3.1.2.****MƏQSƏD****Şagird:**

- Bitkilərin insan sağlamlığının mühafizəsində rolunu şərh edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.3.2., 1.4.1.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, müsahibə, Venn diaqramı, rollu oyun

RESURSLAR

Dərslik, bitkiləri eks etdirən şəkillər, üzərində Venn diaqramı olan iş vərəqləri

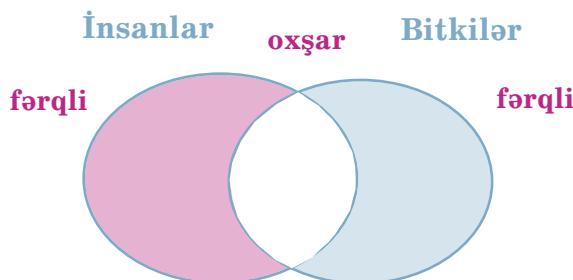
DƏRSİN GEDİŞİ***I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu***

Müəllim şagirdlərin diqqətini lövhədən asılmış bitki şəkillərinə yönəldərək suallar verir:

- “Yerin yaşıl geyimi” nədir?
- Bitkilər haqqında nə bilirsiniz?
- İnsanlar bitkiləri nə üçün becəirlər?
- İnsan və heyvanların həyatında bitkilərin rolü nədən iبارətdir?

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Müəllim üzərində Venn diaqramı çəkilmiş plakatı lövhədən asır.

LAYİHE

MƏLİŞƏT MƏDƏNİYYƏTİ

5. BİTKİLƏR VƏ ONLARIN İNSAN SAĞLAMLIĞINDA ROLU

Şəkillərə diqqətlə nəzər yetirin.

Yerin "yaşıl geyimi" nadir? Bitkilər haqqında nə bilirsiniz? İnsanlar bitkiləri nə üçün bacarırlar? Gündəlik qidalımızda hansı bitkilərdən istifadə edirik? Bitkilərin insan və heyvanların hayatında rolü nadir?

İnsanın hayatındə bitkilər çox böyük rol oynayır. Onlar karbon qazını udur və insanın nafas almış üçün zaruri olan oksigen buraxır. Bitkilər bütün canlıları, o cümlədən insan üçün qida mənbəyi idir. Bitkilər şəhər mühümində tozu və səsi udaraq insanların rahat yaşamasına şərait yaradır.

İnsan bitkilərdən müxtələf dərmanlara hazırlayırlar. Bitkilərdən tikiñti materialları alırrı. Bitkilər gözəlliyyi ilə insanı özüñü cəlb edir, onda yaxşı əhvali-ruhiyyə yaradır. İnsan sevdikloruna da gül bağışlayır. Bitkilərdən parça toxumaq üçün sap da alırrı. Həyatımıza bitkilərsiz tövsvür etmek olmaz. Bitkilər nəinki təbiətə və evlərimizə görəlilik verir, eləcə də başqa vacib və faydalı vəzifələri yerine yetirir.

Çiçək işklərinin, güllüklerin yaradılması və parkların bəzədilməsi üçün becərilən bitkilər dekorativ bitkilər adlanır. Dekorativ bitkilərin ömrü müxtəlif olur. Odur ki, onları üç qrupa böölürələr: birillik, ikiillik və çoxillik dekorativ bitkilər.

Bitkilərin hansı növlərini tanıyırsınız?

20

MƏLİŞƏT MƏDƏNİYYƏTİ

Sizə, ikiillik bitkilər çoxillik bitkilərdən nə ilə fərqlənir?

Meyvəçilik – kənd təsərrüfatının bir sahəsi olub meyvə və giləmeyvələrin becərilməsi ilə məşğul olur.

Şəkildə hansı bitkilər təsvir olunub? Meyvəli bitkiləri hansı əlamətlərinə görə 3 qrupa ayıırlar? Meyvəli bitkilərdən nə hazırlıram?

Meyvə və tərəvəzden hazırlanmış məmulatlar

Tərəvəz bitkiləri – birillik bitkilərdir. Onların sıralı hissələrindən (təzə və ya emal olunmuş halda) qidalanmadan istifadə olunur.

Şəkildəki tərəvəzlərin adlarını deyin.

SUALLAR

1. Gündəlik qidalıza daxil olan bitkilər hansılardır?
2. İnsanın hayatındə bitkilər hansı rolü oynayır?
3. Tərəvəzlərdən hansı xörəklərin hazırlanmasında istifadə edilir?

21

Müəllim şagirdlərdən insanlarla bitkilərin oxşar cəhətlərini soruştur. Cavablar dinlənildikdən sonra fikirlər ümumiləşdirilir.

Tədqiqat suali: Hansı bitkiləri tanıyırsınız və onların insan sağlığında rolü nədən ibarətdir?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa böölür və qruplara dərslikdəki (səh. 20–21) mövzu ilə tanış olmağı tapşırır.

Müəllim qruplara iş vərəqləri paylayır və tapşırıq verir.

Tapşırıq 1. Meyvələrin adını iş vərəqinə yazın.

Tapşırıq 2. Tərəvəzlərin adını iş vərəqinə yazın.

Tapşırıq 3. Meyvə və tərəvəzlərdən hazırlanan məmulatların adını iş vərəqinə yazın.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupdan bir şagird görülən işləri təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

LAYİHE
23

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Hansı bitkiləri tanıyırsınız? (*Şagirdlər tanıqları bitkiləri sadalayırlar.*)
2. Bitkilər insanın həyatında hansı rolu oynayır? (*Şagirdlər bitkilərin insan həyatında rolunu sadalayırlar.*)
3. Gündəlik qidamıza daxil olan bitkilər hansılardır? (*Şagirdlər bitkilərin adını sadalayırlar.*)
4. Tərəvəzdən hansı xöreklerin hazırlanmasında istifadə edilir? (*Şagirdlər tərəvəzlərdən hazırlanan xörəklərin adını sadalayırlar.*)
5. Meyvə və tərəvəzdən hansı məmulatlar hazırlanır? (*Məmulatların adı sadalanır.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin fikirlərini ümumiləşdirir və bitkilərin insanın həyatında əhəmiyyətli rolunu qeyd edir. Müəllim bir daha bitkilərin ətraf aləmdə rolunu qeyd edir.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Bütün qruplara adı çəkilən meyvələri təsvir etmək və ya plastilindən yapmaq tapşırığı verilir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır.

Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən bitkilərin növlərini sadalama, insan sağlamlığının mühafizəsində bitkilərin rolunu şərhetmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

6**MÖVZU: SƏHƏR SÜFRƏSİ. NAHAR SÜFRƏSİ (2 SAAT)****STANDART 3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.****MƏQSƏD****Şagird:**

1. Şagird yemək süfrəsi arxasında davranış bacarıqlarını nümayiş etdirir.
2. Səhər və nahar süfrələrinə uyğun olaraq, qabları və alətləri seçir, onları düzgün yerləşdirir.
3. Səhər və nahar süfrələrini tərtib edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1., 2.1.1.; 2.1.2.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İŞ ÜSULLARIBİBÖ,
Venn diaqramı,
ziqzaq**RESURSLAR**

Dərslik, səhər və nahar süfrəsini öks etdirən şəkillər, süfrə ləvazimatlarının şəkilləri

DƏRSİN GEDİŞİ***I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu***

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

1. İnsan gündə neçə dəfə yemək yeməlidir?
2. Səhər və nahar süfrəsini bəzəyəndə hansı ləvazimatlardan istifadə etmək lazımdır?
3. Səhər və nahar süfrəsinin menyusuna nə daxil ola bilər?

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Tədqiqat sualları: Səhər və nahar süfrəsinin ləvazimatları hansılardır? Səhər və nahar süfrəsini necə bəzəmək olar?***II mərhələ: Tədqiqatın aparılması***

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və qruplara dərslikdəki (səh. 22–24) mövzu ilə tanış olmağı tapşırır. Müəllim qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq 1. Səhər süfrəsinin ləvazimatlarını sadalayın.**Tapşırıq 2.** Nahar süfrəsinin ləvazimatlarını sadalayın.**Tapşırıq 3.** Səhər süfrəsinin dizaynı necə olmalıdır? (yazın və ya çəkin)**Tapşırıq 4.** Nahar süfrəsinin dizaynı necə olmalıdır? (yazın və ya çəkin)***III mərhələ: İnformasiya mübadiləsi***

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

LAYİHE

6. SƏHƏR SÜFRƏSİ. NAHAR SÜFRƏSİ

Biz səhərlər yemək yeyirik.

Səhər süfrəsi necə olmalıdır?
Səhər süfrəsinə nələr daxildir?

Səhər yeməyi bütün gün ərzində yaxşı əhvali-ruhiyənin qorunmasına imkan verir.

Səhər süfrəsinə hazırlayarkən masaya kətan və ya pambıq parçadan salfet qoyulur. Salfetin üstünləri kiçik nimçə yerləşdirilir. Nimçənin soluna ağzı yuxarı baxan çəngəl, sağına isə iti biçaq qoyulur. Biçağın ağızı nimçəyə tərəf qoyulmalıdır. Biçağın dəstəyinin yanında nəlbəki və fincan qoyulur. Fincanın dəstəyi solda və nəlbəkidiçi çay qasığı sağda olmalıdır. Belə olduqda onlardan istifadə etmək asanlaşır. Masaya pendir, yağ və xama ayrıca qablarında qoyulur. Səhər yeməyinə ilqib işirilmiş yumurtanın xüsusi qabda verilir. Qabı xırda nimçəyə qoymaq lazımdır. Yumurtanın yanında mütləq çay qasığı olmalıdır.

Bərk işirilmiş yumurtanı süfrəyə soylulan halda vermək lazımdır.

Qayğınaq süfrəyə çox zaman tavada verilir. Masaya çörəkqabı, cem və ya bal nimçəsi, içərisində şəkar tozu olan qab, duz və istiot qoyulur.

Səhər süfrəsinə ət məmətlətləri (sosiska və kolbasa), düyü və manna siyiqləri verilo biler.

- Masanın nahara hazırlanması nə deməkdir?
- Nahar süfrəsinə hazırlayanda nədən başlamaq lazımdır?
- Nahar masasına qab-qacağı necə düzəmkən lazımdır?

22

Masanı nahara hazırlamaq – süfrənin nahar üçün tərtib edilməsi, bəzədilməsi

Nahar masası nahar edənlərin sayı nəzərə alınmaqla bəzədilir.

Nimçələr hər bir stulun qarşısına masanın konarından 5–10 sm məsafədə yerləşdirmek lazımdır.

Süfrəyə avvaləcə dayaz nimçələr düzülür, nimçələrin üzərinə salfet qoyulur və onların üzərinə dərin nahar nimçəsi yerləşdirilir. Salfet nimçələrin sürüşməməsi üçün qoyulur.

Böyük nahar nimçələrindən solda kiçik nimçə qoyulur.

Nahar ləvazimatlarının sayı nahara verilişək xörəklərdən asıldır.

Sağda iti ağızı nimçəyə yönəlmış yemək biçağı və xörək qaşığı qoyulur. Nimçənin qarşısına dessert* qaşığı qoyulur.

Cəngəllər ağız yuxarı halda nimçənin solunda qoyulur.

İçkilər üçün şüşə və ya bollar qrafinqilərdən istifadə edilir.

Əgar menyuda mineral su və ya meyvə şirəsi varsa, onda nimçənin qarşısına və ya yanına su stokanı da qoyulur. Bərk yeməklər yemək biçağı ilə kasılır.

Əgər nahar çox sayıda yeməkdən ibarətdirsə (məsələn, salat, sulu xörək, balıq və ya yeməkləri, dessert), onda masaya uyğun nahar ləvazimatları düzülməlidir.

Salfetləri hansı materiallardan hazırlayırlar?

Hansı haldidə kağız salfetdən, hansı haldidə parça salfetdən istifadə edirlər?

Paltarı ləkələrdən qorumaq üçün parça salfetdən istifadə edirlər. Yeməkdən qabaq parça salfeti nimçənin altından özünü tərəf olmaqla dizin üstüne sorırılar.

Əller çox bulaşmamışsa, salfetin yuxarı yarısına silmək olar. Əlliəri və dodaqları kağız salfeti silmək daha yaxşıdır. Kağız salfetlər masa üzərinə xüsusi altilqlərdə qoyulur. Yeməyi bitirdikdən sonra parça salfeti səliqəli şəkildə nimçənin sağına qoymaq lazımdır. İstifadə edilmiş kağız salfet nimçəyə qoyulur.

* Desert — çərəz (xörəkdən sonra verilən meyvə, şirniyyat və s.)

23

Müzakirə sualları:

1. Masanı səhər yeməyinə və nahara hazırlamaq nə deməkdir? (*Süfrənin səhər yeməyi və nahar üçün tərtib edilməsi, bəzədilməsi deməkdir.*)
2. Səhər süfrəsinin ləvazimatlarını kim sadalayır? (*Şagirdlər əsas ləvazimatların adını sadalayırlar.*)
3. Səhər süfrəsində hansı qida növlərindən istifadə edilir? (*Pendir, yağ, bal, xama, yumurta, siyiq (düyü və ya manna), ət məhsulları (sosiska və ya kolbasa) və s.*)
4. Nahar süfrəsinin ləvazimatlarını kim sadalayır? (*Şagirdlər əsas ləvazimatların adını sadalayırlar.*)
5. Nahar menyusuna nəyi daxil etmək olar? (*Əsasən, duru və quru xörəkləri.*)
6. Kağız salfetləri hansı üsulla qatlamaq olar? (*Şagirdlər kağız salfetləri qatlamaq üsullarını sadalayırlar.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin fikrini ümumiləşdirir, bir daha səhər və nahar süfrələrinin ləvazimatları, menyusu üzərində dayanır. Salfetlərin təyinatı və qatlanma üsullarını təkrarlayır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Qruplara aşağıdakı tapşırıqlar verilir:

I və III qrupa. Səhər süfrəsinin menyusunu tərtib edin və kağız salfeti qatlayın.

II və IV qrupa. Nahar süfrəsinin menyusunu tərtib edin və kağız salfeti qatlayın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyə üzrə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavablari qiymətləndirilər kən səhər və nahar süfrələrinin ləvazimatlarını seçmək və onların menyusunu tərtib etmək, kağız salfeti düzgün qatlamaq və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

LAHETE

7

MÖVZU: ŞAM SÜFRƏSİ. YEMƏK MASASI ARXASINDA DAVRANIŞ QAYDALARI (2 SAAT)

STANDART 3.1.3.; 3.1.4.; 3.1.5.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Şagird yemək masası arxasında davranış bacarıqlarını nümayiş etdirir.
2. Şam süfrəsinə uyğun olaraq, qablari və alətləri seçilir, onları düzgün yerləşdirir.
3. Şam süfrəsini tərtib edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 2.1.2.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.; T.i.: 2.2.4.;
İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla
iş, böyük qrup-
larla iş

İŞ ÜSULLARI

Kublaşdırma,
ziqzaq, rollu
oyun

RESURSLAR

Dərslik, şam
süfrəsini əks
etdirən şəkillər

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

1. Şam süfrəsi haqqında nə bilirsiniz?
 2. Şam süfrəsini bəzəyəndə hansı ləvazimatlardan istifadə etmək lazımdır?
 3. Şam süfrəsinin menyusuna nəyi daxil etmək olar?
 4. Yemək masası arxasında davranış qaydaları dedikdə nə başa düşürsünüz?
- Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Tədqiqat suali: Şam süfrəsini necə bəzəmək olar və yemək masası arxasında hansı davranış qaydalarına riayət etmək lazımdır?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür və qruplara dərslikdəki (səh. 25–27) mövzu ilə tanış olmağı tapşırır və qruplara tapşırıq verir.

Tapsırıq 1. Yemək masası arxasında davranış qaydaları haqqında yazın.

7. ŞAM SÜFRƏSİ. YEMƏK MASASI ARXASINDA DAVRANIŞ QAYDALARI

Şam süfrəsi necə tərtib olunmalıdır?
Şəklin diqqət yetirin.

Şam süfrəsi səhər süfrəsindən nə ilə fərqlənir?

Şam süfrəsinin tərtibində də səhər və nahar süfrələrindəki qab-qacaqdan istifadə edilir. Əgər şam süfrəsində qatıq, süd, meyvə şirsi verilirsə, onda masaya stakanlar qoyulur. Şam süfrəsinə, adətan, dessert nümcəsi düzülür.

Yeməklərin növündən asılı olaraq, şam süfrəsinin ləvazimatlarına əlavələr etmək olar. Bu hər kəsin öz zövqündən asildir.

Şam yeməyi olduqca yüngül olmalıdır. Çünkü şam etdikdən sonra hərəkət fəallığı azılır. Yeməyi yatmadan iki-üç saat əvvəl qəbul etmək lazımdır ki, rahat həzm olunsun. Şam yeməyində müxtəlif salatlar, tərəvəzli hazırlanmış et və balıq xörəkləri, meyvə şirələri və s. istifadə edilə bilər. Şam edərkən yağı və qızardılmış yeməklərdən az istifadə etmək məsləhətdir.

Yemək masası arxasında hansı davranış qaydalarına əməl etmək lazımdır?
Yemək masası arxasında davranış qaydalarına əməl etməyin əhəmiyyəti nədir?

25

Hər bir insan yemək masa-sı ətrafında aşağıdakı qayda-lara əməl etməlidir:

1. Yemək yeyərkən birdəfə-yə böyük tıkla disləmeyein.

2. Yemək yeyərkən danış-mayın. Əger sizə sual veriblər-sə, əvvəlcə yeməyi udun, sonra cavab verin.

3. Su içən zaman qurtulmadmayın, çox isti xörəyi üfürməyin, qaşıqla nümcəni taqqidatmayın. Səssiz yeməyə çalışın.

4. Əti böyük olmayan tikələrə doğrayın. Bir tikəni yedikdən sonra növbəti tikəni kəsin. Bütün payı hissələrə doğramayın: onda sizin nümcənin saliqəsiz görünür, yemək isə tez soyuyar.

5. Qızardılmış qüşətinə böyük olmayan tikələrə kəsməkla çəngəl vasita-sı götürmək lazımdır. Kəsmək çətinləşmədən tikəni əlla ayırb yemək olar.

6. Balığın qılıqlarını çəngəl və əllə çıxarmaq olar. Lakin bu zaman barmaqları yalamın, safetlər silirlər.

7. Çəngələ rahat götürülsə bilən yeməyi qaşıqla götürməyin.

8. Bıçaqla yemək təhlükəlidir.

9. Komptodan çıxan çayirdəkləri nəlbəkiyə tüpürüb atmayıñ. Qaşığı ağıza yaxınlaşdırıb çayirdayı çıxarıñ və nəlbəkiyə qoyun.

10. Əgor sizə nə isə götürmək lazımdırsa, masa boyunca dartinmayın, nazakatlı onu ötürünməyi xahiş edin.

11. Ümumi qabdan siza tərəf olan tikəni götürün. Çünkü ümumi qabdan özü üçün yaxşı tikə seçmək odəzsizlidir.

12. Hər hansı bir yeməyi kəsmək lazımdırsa, çəngəli sol, bıçağı isə sağ əldə tutun. Bulaşış bıçağı və çəngəli masanın üzərinə qoymayıñ.

26

Tapşırıq 2. Şam süfrəsinin ləvazimatlarını sadalayın.

Tapşırıq 3. Şam süfrəsinin menyusunu tərtib edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Masanı şam süfrəsinə hazırlamaq nə deməkdir? (*Süfrənin şam yeməyi üçün tərtib edil-məsi, bəzədilməsi deməkdir.*)
2. Şam süfrəsinin əsas ləvazimatları hansılardır? (*Şagirdlər şam süfrəsinin əsas ləvazimat-larını sadalayırlar.*)
3. Şam yeməyi nə üçün yüngül olmalıdır? (*Şagirdlər dərslikdəki fikirləri söyləyirlər.*)
4. Şam süfrəsində hansı yemək növlərindən istifadə etmək məsləhətdir? (*Şam edərkən yağı və qızardılmış yeməklərdən az istifadə etmək lazımdır, üstünlüyü tərəvəz yeməklərinə vermək məsləhətdir.*)
5. Yemək masası arxasında hansı qaydalara əməl etmək lazımdır? (*Şagirdlər dərslikdəki qaydalar üzərində dayanırlar.*)
6. Qənaətcil olmaq haqqında nə deyə bilərsiniz? (*Şagirdlər öz fikirlərini bildirirlər.*)

LAYİHE

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin şam süfrəsi və yemək masası arxasında davranış qaydaları haqqında fikirlərini ümumiləşdirir.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Rollu oyundan istifadə edərək: *I-III qrupa* masa arxasında davranış qaydalarına aid mənfi şagird obrazını yaratmaq, *II-IV qrupa* müsbət şagird obrazını yaratmaq tapşırığı verilir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölməsi formasında aparılır.

Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən şam süfrəsinin ləvazimatlarını seçmək, şam süfrəsinin menyusunu tərtib etmək, parça salfeti çanta formasında düzgün qatlamaq və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MƏLİSET MƏDƏNİYYƏTİ

13. Bulşaq qablarını qonşu tərəfə itsmeyin.
14. Çay içəndə çay qışığını stekanda saxlamayın – o çevrilə bilər.
15. Çay qarışdırınq qışığı nəlbəkiyə qoyun.
16. Masa arxasında ayağı ayağın üzərinə aşırı oturmayın – bu adəbsizlikdir.
17. Yemək yeyərkən kitab oxumayın və telefondan istifadə etməyin – bu, ətrafinizdakılara qarşı hörmətsizlikdən başqa, həm də zərərlidir.
18. Cörlekə rəstəfənlərdən dıqqətli olun, dişleyib artığını atmayın. Buğdamın becərilməsi, yiğilması, üytüdüləsi və çörəyin bişirilməsindən nə qədər insan omayı olduğunu həmişə yadımızda saxlayın. Həmçinin yaddan çıxarmayın ki, Yer kürəsində milyonlarla aclarq çəkan uşaq üçün cörək qırıntısı çox qiymətlidir! Eləcə da hər birimiz bütün ərzaq məhsullarını qənaətə işlətməli, israfçılığı yol verməməliyik.

SUALLAR

1. Şam süfrəsinin əsas ləvazimatları nədir?
2. Şam yeməyini nə üçün yatmadan iki-üç saat qabaq qəbul etmək lazımdır?
3. Şam süfrəsində hansı yemək növlərindən istifadə etmək məsləhətdir?
4. Yemək masası ətrafında hansı davranış qaydalarına əməl edilir?
5. Çörəyə nə üçün qanad etmək lazımdır?

1. Şam süfrəsini tərtib edin və parça salfeti “çanta” formasında qatlayın.
2. Yemək masası arxasında davranış qaydalarına əməl edilir?

27

LAYİHE

29

8

MÖVZU: PLASTİLİNDEN SƏKKİZAYAQLI İLBİZ (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Sagird:

1. Sagird səkkizayaqlı ilbiz fiqurunun müxtəlif emal texnologiyalarına aid iş proseslərini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq səkkizayaqlı ilbiz fiquruna görə iş yerini təşkil edir.
3. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunu hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunun hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunun materialına uyğun emal texnikasını seçir.
6. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunun detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə səkkizayaqlı ilbiz fiqurunu hazırlayır.
8. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunun hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunun qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşməliyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunun hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Səkkizayaqlı ilbiz fiqurunu təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, plastilin dəsti, plastilin bıçağı, karandaş, səkkizayaqlı ilbiz şəkilləri

LAYİHE

3

PLASTİLİNĐƏN YAPMA İŞLƏRİ

8. PLASTİLİNĐƏN SƏKKİZAYAQLI İLBİZ

 Suda hansı heyvanlar yaşayır? Səkkizayaqlı ilbiz haqqında nə bilsiniz?

Səkkizayaqlı ilbiz – ayaqlarında çoxlu sormaclar olan suda yaşayan canlıdır. Səkkizayaqlı ilbizin bədəninin uzunluğu 25 sm-ə çatır. Onun ayaqları daha uzundur – 90 sm, lakin 120–130 sm-ə də çatır. Bədən çəkisi 10 kq-a qədərdir. Səkkizayaqlı ilbizin ağzında tutuşu dimdiyinə bənzəyən iki güclü çənəsi, boğazında yeməkləri üyütməyə imkan verən stürtçə var.

Biz lazımdır

plastilin bıçağı	altılıq
	
plastilin	karandaş

Plastilindən səkkizayaqlı ilbiz düzəldək.

 1. Qəhvəyi plastilin tirciyi biri digərlərindən böyük olmaqla 5 hissəyə ayırin və bütün hissələrdən kürəciklər yuvarlayın.

28

PLASTİLİNĐƏN YAPMA İŞLƏRİ

 2. 4 kürəcikdən nazik bağlar yayın və 8 hissəyə ayırin.

 3. Bağları səkkizgusəli ulduz formasında bir-birinə birləşdirin. Onlar səkkizayaqlının ayaqlarıdır. Ayaqları müxtəlif istiqamətlərə əyməklə onlara ağ plastilindən nöqtələr yapışdırın. Bunlar səkkizayaqlı ilbizin sormaclarıdır.

 4. Böyük kürəciyi üst hissəsi geniş olmaqla uzunsov formaya salın. Bu səkkizayaqlı ilbizin başıdır.

29

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə səkkizayaqlı ilbiz figurunun şəkillərini göstərərək sual verir:

- Şəkildə nə təsvir edilmişdir?
- Bu canlı harada yaşayır?

Şagirdlər öz mülahizələrini bildirirlər.

Tədqiqat suali: Plastilindən səkkizayaqlı ilbiz figurunu necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Tədqiqat sualı ətrafında şagirdlər tədqiqat aparırlar. Müəllim şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 28) yönəldir və qeyd edir ki, səkkizayaqlı ilbiz figurunu plastilindən hazırlamaq üçün onun şəkillərini diqqətlə müşahidə etmək lazımdır. Sonra şagirdlərə dərslikdə verilən mövzunu oxumağı və səkkizayaqlını necə hazırlayacaqlarına diqqət yetirməyi tapşırır.

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və onlara tapşırıq verir.

I və III qrup: Səkkizayaqlının başının hazırlanması ardıcılılığını şərh edin.

II və IV qrup: Səkkizayaqlının ayaqlarının hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

PLASTİLİNĐƏN YAPMA İŞLƏRİ

5. Ağ və qara plastilindən gözlər düzəldin və səkkizayaqlı ilbizin başına bərkidin. Karandaşla onun ağızını çizin.

6. Səkkizayaqlı ilbizin başını səkkizguşeli ulduzla birləşdirin.

Plastilindən səkkizayaqlı ilbiz hazırlanır.

SUALLAR

1. Səkkizayaqlı ilbiz hansı əlamətlərə malikdir?
2. Səkkizayaqlı ilbiz hansı rəngdə plastilindən hazırlanmışdır?
3. Səkkizayaqlı ilbizin hazırlanması ardıcılığı necədir?

Plastilindən hörümçək düzəldin.

30

4. Səkkizayaqlı ilbiz figurunun hazırlanması ardıcılığını sadalayın. (Qəhvəyi plastilin tircik 5 hissəyə bölünür və onlardan kürəciklər yuvarlanır, kürəciklərdən bağlar yapılaraq səkkizayaqlının başı formalasdırılır və ayaqlara birləşdirilir.)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və səkkizayaqlının hazırlanması ardıcılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir.

Tapşırıq: Qəhvəyi plastilindən səkkizayaqlı ilbiz figurunu hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən səkkizayaqlı ilbiz figurunun hazırlanması prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi verilən tapşırıq haqqında mülahizələrini təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Səkkizayaqlı ilbiz necə heyvandır? (*Səkkizayaqlı ilbiz ayaqları başında yerləşən səkkizayaqlı heyvandır. Ayaqlarında çoxlu sormaclar vardır.*)

2. Ölçüləri haqqında nə deyə bilərsiniz? (*Adı bir səkkizayaqlı ilbizin bədəninin uzunluğu 25 sm-ə çata bilər. Bədən çəkisi 10 kq-a qədərdir.*)

3. Səkkizayaqlı ilbiz figurunu düzəltmək üçün hansı resurslar lazımdır? (*Plastilin, altlıq, plastilin bıçağı və karandaş.*)

LAYHE

9

MÖVZU: PLASTİLİNDE TANK (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.;
1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Şagird tank oyuncağının hazırlanması zamanı müxtəlif emal texnologiyalarına aid iş proseslərini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq tank oyuncağına görə iş yerini təşkil edir.
3. Tank oyuncagini hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Tank oyuncagini hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Tank oyuncagini materialina uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Tank oyuncagini detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə tank oyuncagini hazırlayır.
8. Tank oyuncagini hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Tank oyuncagini qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Tank oyuncagini hazırlanmasında təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Tank oyuncagini təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dörs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi,
müşahidə

RESURSLAR

Dörslik, plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, tank şəkilləri, karandaş

PLASTİLİNĐƏN YAPMA İŞLƏRİ

9. PLASTİLİNĐƏN TANK

Tapmacanı tapın:
Bir tisbağam var,
Poladdandır köynəyi.
Düşməni lərziyə salır,
Onun xarici görkəmi.

Plastilindən tank düzəldək.

Bizi lazımdır

plastilin plastilin bıçağı alıqarandaş

- Tankın tırtillarını düzəltmək üçün qəhvəyi rəngdə plastilindən müxtəlif ölçülü kürəcik hazırlayın və onları yastılayaraq bir-birimin yanına düzün.
- Yastılanmış kürəciklərin mərkəzinə kiçik kürəciklər yapışdırın və onların əsərlərini karandaşla hörmətli toruna oxşar xələyin.
- Qəhvəyi plastilindən nazik çubuq yayın və yastılayın.
- Karandaşla yayılmış plastilin lenti eninə xələyin və təkərlərin üzərinə yapışdırın. Tankın tırtılı hazırdır. Tırtılidan 2 adad düzəldin.
- Tankın gövdəsini düzəldin. Qəhvəyi rəngdə tırtılı yaşıl plastilin yapışdırın və hər iki tırtılı (yastılanmış, nazik) gövdəyə bərkidin.

31

PLASTİLİNĐƏN YAPMA İŞLƏRİ

- Tırtilların üzərinə yaşıl plastilindən nazik lent yapışdırın və onu gövdəyə birləşdirin.
- Dairəvi formada tankın qala hissəsini yapın və onu tankın gövdəsi-nə birləşdirin.

7 8

8. Tankın top və pulemyotunu, fənərlərini, mühərrrik hissəsini, yanacaq çənlərini şəkildəki kimi hazırlayıın və gövdəyə birləşdirin.

Plastilindən tank hazırdır.

SUALLAR

- Tank haqqında nə bilirsiniz?
- Hazırlığınız tank modeli necə hissədən ibarətdir?
- Tankın tırtillarını necə hazırladınız?
- Tankın qala hissəsində nə yerləşir?

32

Plastilindən qızıcı təyyarə düzəldin.

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə dərslikdəki tapmacanı oxuyur və cavabının tank olmasını aldıqdan sonra tank oyuncağının şəkillərini göstərərək sual verir:

– Tankdan harada istifadə olunur?

Şagirdlər öz mülahizələrini bildirirlər.

Tədqiqat suali: Plastilindən tank oyuncağını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Tədqiqat suali ətrafında şagirdlər tədqiqat aparırlar. Müəllim şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 31) yönəldir və qeyd edir ki, tank oyuncağını plastilindən hazırlamaq üçün onun şəkilini diqqətlə nəzərdən keçirmək lazımdır. Sonra şagirdlərə dərslikdə verilən mövzunu oxumağı və tank oyuncağını necə hazırlayacaqlarına diqqət yetirməyi tapşırır.

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və onlara tapşırıq verir.

I və III qruplar: Tankın tırtillarının hazırlanması ardıcılılığını şərh edin.

II və IV qruplar: Tankın gövdəsinin hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi verilən tapşırıq haqqında mülahizələrini təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Tankdan harada istifadə olunur? (*Cəbhədə düşmənə qarşı mübarizədə istifadə olunur.*)
2. Tankın tırtilları necə hazırlanır? (*Qəhvəyi plastilindən kürəciklər yuvarlanır və yastıla-naraq bir-birinin yanına düzülür. Onlara kiçik kürəciklər yapışdırılırlaraq kənarları karandaşla xətlənib təkərlərin üzərinə yapışdırılır.*)
3. Tankın gövdəsi necə hazırlanır? (*Qəhvəyi rəngdə plastilinə yaşıl plastilin yapışdırılır və tırtıllar gövdəyə yapışdırılır. Tırtılların üzərinə yaşıl plastilindən nazik lent yapışdırılır və on-lar gövdəyə birləşdirilir.*)
4. Tankın gövdəsinə daha hansı hissələr birləşdirilir? (*Top, pulemyot, fənərlər, mühərrik his-səsi və yanacaq çənləri.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və tank oyuncağının hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir.

Tapşırıq: Plastilindən tank oyuncağını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən tank oyuncağının hazırlanması prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

10

PLASTİLİNĐƏN ZEBR (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Şagird yapma texnologiyalarına aid iş proseslərini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Zebr oyuncağının hazırlanmasına görə iş yerini təşkil edir.
3. Zebr oyuncağının hazırlanması üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Zebr oyuncağının hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Zebr oyuncağının materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Zebr oyuncağının detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə zebr oyuncağı hazırlayır.
8. Zebr oyuncağının hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Zebr oyuncağının qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Məmulatın hazırlanmasında təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Zebr oyuncağını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dörs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi, BİBÖ

RESURSLAR

Dörslik, plastilin dəsti, altlıq, plastilin bıçağı, plastilindən hazırlanmış müxtəlif
heyvan və quş nümunələri, heyvan şəkilləri

LAYİHƏ

PLASTİLİNĐƏN YAPMA İŞLƏRİ

10. PLASTİLİNĐƏN ZEBR

Afrikada yaşayan hansı heyvanları tanıyrırsınız?

Zebr haqqında nə bilirsiniz?

Zebr—Afrikada yaşayan vəhşi, zolaqlı atdır. Zebrlər yalnız Mərkəzi və Cənubi Afrikada rast gelir. Hər bir zebrin insanın barmaq izlərinə benzeyən qara və ağ zolaqlardan ibarət nadir nümunəsi vardır. Maraqlıdır ki, zebralar bütün atlar kimi ayaq üstə deyil, uzanaraq yatırlar.

Plastilindən zebr düzəldək.

Bizə lazımdır

1. Ağ rəngdə plastilin tircikdən zebrin gövdə, baş, ayaqlar və quyuq hissələri üçün silindrik bağlar yayın.

33

PLASTİLİNĐƏN YAPMA İŞLƏRİ

2. Əvvəlcə zebrin gövdəsini və başını şəkildəki kimi düzəldərək qara plastilindən zolaqlarını gövdəyə yapışdırın.

3. Ağ və qara plastilindən zebrin quyuqunu, qulaqlarını, yahını, ağızını, gözlərini düzəldərək onun gövdəsini və başını formalasdırın.

4. Ağ və qara plastilin bağlarından zebrin bir cüt qabaq və bir cüt arxa ayaqlarını şəkildəki kimi düzəldib gövdəsinə birləşdirin.

34

Plastilindən zebr hazırlır.
Plastilindən pələng düzəldin.

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim bir çox heyvan və quşların şəkillərini göstərir və suallar verir:

– Bu heyvanlar harada yaşayır? Onların adını bilirsinizmi?

Müəllim zebr oyuncağı nümunəsini şagirdlərə göstərərək suallar verir:

– Zebr harada yaşayır? Onun xarakterik xüsusiyyətləri hansılardır? Zebrin düşməni kimdir?

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Tədqiqat suali: Plastilindən zebr oyuncağını necə hazırlanmaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdlərə dərsliyin 33 və 34-cü səhifəsindəki mətni oxumağı tövsiyə edir. Şagirdlərə zebr oyuncagini necə hazırlayacaqlarını müəyyənləşdirməyi tapşırır.

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və onlara tapşırıq verir.

I və III qrup: Zebrin gövdəsinin hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

II və IV qrup: Zebrin başının və ayaqlarının formalasdırılması ardıcılığını şərh edin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

LAYİHE
37

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Zebr oyuncağının hazırlanmasında hansı texnoloji üsullardan istifadə edəcəksiniz? (*Zebr oyuncagini müxtəlif hissələrdən quraşdırma üsulu ilə yapacağıq.*)
2. İşı hansı ardıcılıqla yerinə yetirəcəksiniz? (*Şagirdlər işin yerinə yetirilmə algoritmini söyləyirlər.*)
3. Zebr haqqında daha nə deyə bilərsiniz? (*Şagirdlər mülahizələrini söyləyirlər.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir, bir daha müxtəlif hissələrdən quraşdırma üsulu ilə zebr oyuncağının hazırlanması texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq 1 (I və II qruplara):

Ağ rəngli plastilindən zebr hazırlayın.

Tapşırıq 2 (III və IV qruplara):

Çəhrayı rəngli plastilindən zebr hazırlayın.

Qruplar tapşırıqları yerinə yetirirlər. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən zebr oyuncağının hazırlanması ardıcılığını mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tətibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməl etmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

11

MÖVZU: KAĞIZ ZOLAQLARDAN ÇİÇEK APLİKASIYASI (2 SAAT)

**STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.**

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.;
4.2.1.;
A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.;
İnf.: 3.2.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Müxtəlif emal texnologiyalarına aid iş proseslərini (kəsmə, quraşdırma, birləşdirmə) mərhələlər üzrə izah edir.
2. Çiçək aplikasiyasına görə iş yerini təşkil edir.
3. Aplikasiyanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Çiçək aplikasiyasının hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Çiçək aplikasiyasının materialına uyğun emal texnikası seçir.
6. Çiçək aplikasiyasının detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə çiçək aplikasiyasını hazırlayır.
8. Çiçək aplikasiyasının hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirir.
9. Aplikasiyanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgə-fəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Aplikasiyanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Çiçək aplikasiyasını təqdim edir.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla
iş, böyük qrup-
larla iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi, karusel

RESURSLAR

Dərslik, ağ kağız, rəngli kağız dəsti, konfet qutusu, qayçı, PVA yapışqanı, yapışqan üçün fırça, xətkeş, karandaş, çiçək aplikasiyası nümunəsi

APLİKASIYA İŞLERİ

11. KAĞIZ ZOLAQLARDAN ÇİÇEK APLİKASIYASI

Siz qayçı haqqında nə bilirsiniz?
Qayçadan hansı peşə sahibləri istifadə edirlər?

İlk qayçının yaradılmasından min ildən artıq vaxt keçib. Bu, qoyunları qırxmak üçün nəzərdə tutulmuş qayçı idi. Onların tiyələri* mərkəz ətrafında dönmürdü, yaylı lövhə ilə birləşdirilərək sadəcə əl ilə sıxılırdı.

Qayçuların növləri: 1. dekorativ qayçı; 2. manikür qayçısi; 3. bağ qayçısi; 4. metal qayçısi; 5. matbəx qayçısi; 6. qoyun qırxmak üçün qayçı; 7. məktəbli qayçısi; 8. tibb qayçısi; 9. bərbər qayçısi; 10. darzi qayçısi; 11. armatur** kəsən qayçı; 12. plastik boru kəsən qayçı; 13. daftərxana qayçısi.

Sonralar sənətkarlar iki biçağı mismarın köməyi ilə birləşdirib, onları dəstəyini issə fiziki formasında əydilər. Qayçı belə yarandı. Qayçının demirdən, poladdan, gümüşdən hazırlanırdılar, qiyməti metalla bəzəyirdilər. Bəzən həddən artıq olan bəzəklər bu alətdən istifadə etməyə mənçlik törədirdi.

Müxtəlif uzunluqlarda kasılmış kağız zolaqlarından qar danəciyi fiqurları düzəltmək olarmış? Şəkildə təsvir olunan qar danəciyi fiqurunu kağız zolaqlarından necə hazırlamaq olar?

*Tiyə – qayçının ağızı, kəsən hissəsi
**Armatur – demir-beton qırğularda metal çərçivə.

35

APLİKASIYA İŞLERİ

Kükner ağacı bəzəmək üçün belə bəzəkləri adı kağızdan çox sadə üsulla hazırlamalar olar. Belə bir fiqur hazırlamaq üçün on adəd eyni-ölcülü kağız zolağı kasmaq və onları ortadan steplerlə bərkitmək lazımdır. Daha sonra hər bir zolağı mərkəzə doğru qatlamayaq və yapışdırmaqla qar danəciyini əldə etmək olar.

Kağız zolaqlarından müxtəlif formalı elementlər (detallar) hazırlayıb onları birləşdirməklə müxtəlif təsvirlər yaratmaq olar.

Kağız zolaqlardan hazırlanan elementlər

Üzük
Yapışdırın
İkiqat üzük
Yastılaşdırılmış qoşa üzük və ya eynak
Yapışdırın
İlgök
İkiqat ilgök
Yapışdırın
Özəmək
Ürək
İkiqat ürək
Yapışdırın
Yumru ürək
Soğan
Yapışdırın

**Çiçək aplikasiyasına nəzar yetirin.
Bu təsvirdə hansı elementlərdən istifadə olunub?
Çiçək aplikasiyası düzəldək.**

36

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə çiçək aplikasiyası nümunəsini göstərərək sual verir:

1. Çiçək aplikasiyası nədən hazırlanmışdır?

2. Fon olaraq nədən istifadə olunub?

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Şagirdlərə dərsliyin 36-cı səhifəsindəki elementlərə diqqət yetirmək tövsiyə olunur.

Tədqiqat suali: Kağız zolaqlardan çiçək aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Şagirdlər qruplara ayrılır.

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 35–37) yönəldir və qruplara çiçək aplikasiyasının yerinə yetirilmə ardıcılılığını müəyyənləşdirməyi tapşırır. Qruplara tapşırıq verilir.

I və III qrup: Ciçəyin gövdəsinin necə hazırlanığını şərh edin.

II və IV qrup: Ciçəyin ləçəklərinin necə hazırlanığını şərh edin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırladıqları aplikasiyanı təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

LAJİHE

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Aplikasiyanı nədən hazırlayacaqsınız? (*Rəngli kağızlardan.*)
2. Çiçək aplikasiyasının hazırlanmasında hansı elementlərdən istifadə edəcəksiniz? (*İlgək, üzük elementlərindən.*)
3. Çiçəyi konfet qutusuna necə bərkitmək lazımdır? (*Kağız zolağından istifadə etməklə yapışdıraraq.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumişdirir və aplikasiyanın hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir:

Tapşırıq 1 (I və III qruplara): Ağ, sarı və yaşıl kağız zolaqlarından çiçək aplikasiyası hazırlayıñ.

Tapşırıq 2 (II və IV qruplara): Ağ, qırmızı, yaşıl rəngli zolaqlardan çiçək aplikasiyası hazırlayıñ. Şagirdlər tapşırıqları yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən çiçək aplikasiyasının hazırlanması prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

LAYİHE
41

APLIKASIYA İŞLƏRİ

Əsas olaraq boş konfet qutusu, zolaqlar üçün rəngli kağızlar götürmək lazımdır. Kağız vərəqinin uzun tərəfinə eni 2-3 sm (yaxşı olardı ki, zolağın eni qutunun dərinliyinə bərabər olsun) zolaqlar cızın və kəsin.

 Verilmiş uzunluqda zolaqdan onun 1/4, 1/2, 3/4 hissəsi qədər uzunluqda kiçik zolaqlar kəsin.
Müxtəlif zolaqlardan çiçəyin şəkildə göstərilən detallarını hazırlayın və onları şəkildəki ardıcılıqla yapışqanla bərkidin. Fon üçün qutunun daxilinə rəngli kağız və ya karton yapışdırın.
Çiçək fiqurunun qutuya necə bərkidilməsinə fikir verin və nəticə çıxarıñ.

SUALLAR

1. Şəkildəki qayçılara diqqət yetirin. Sizcə, onlardan hansı məqsədlər üçün istifadə etmək olar?
2. Qavcılarda hansı forqları təsdiq etdiniz?
3. Daha hansı növ qayçılari tanıyırsınız?
4. Siz bu dörsdə hansı materialdan istifadə etdiniz?
5. Ciçək aplikasiyasının hazırlanmasında hansı elementlərdən istifadə olunmuşdur?

37

12

MÖVZU: HEYVAN SİLUETLƏRİ. PANDA (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Müxtəlif emal texnologiyalarına aid iş proseslərini (kəsmə, quraşdırma, birləşdirmə) mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq panda aplikasiyasına görə iş yerini təşkil edir.
3. Panda aplikasiyاسını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Panda aplikasiyاسının hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Aplikasiyanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Panda aplikasiyاسının detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə pandanı hazırlayır.
8. Panda aplikasiyاسının hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Aplikasiyanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Aplikasiyanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Panda aplikasiyاسını təqdim edir.

İNTEGRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, rəngli kağız, kalka, qayçı, köçürmə kağızı, karandaş, flomaster, müxtəlif
heyvan siluetləri, PVA yapışqanı, firça

LAYİHƏ

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə heyvan siluetlərinin nümunələrini göstərərək sual verir:

— Bu nədir? Bu şəkillər necə hazırlanmışdır?

Şagirdlər öz mülahizələrini bildirirlər.

Müəllim siluet haqqında məlumat verir.

Sonra panda siluetini şagirdlərə göstərir və onun haqqında suallar verir:

— Siz panda görmüsünüz?

— O, harada yaşayır?

Suallara cavab alındıqdan sonra panda haqqında məlumat verir.

Tədqiqat sualı:

Panda siluetini necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim qruplara tədqiqat sualı ətrafında düşünməyi, dərslikdə verilən mövzunu (səh. 38) oxumağı və aşağıdakı tapşırıqları icra etməyi tapşırır.

I və III qrup: Panda siluetini hazırlamaq üçün hansı formada və rəngdə kağızlar götürülmüşdür?

II və IV qrup: Panda siluetinin hazırlanması ardıcılılığını izah edin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

APLİKASIYA İŞLƏRİ

12. HEYVAN SİLUETLƏRİ. PANDA

 Panda haqqında nə bilirsiniz?

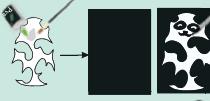
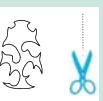
Panda — Çinin cənubunda yaşayan çox nadir heyvani bələ adlandırmırlar. Yer kürsündə cami bir nəçə yüz panda qalmışdır. Buna görə da onlar təbiatın mühafizəsi üzrə "Qızımız kitabı"da daxil edilmişlər. Bu təşkilat pandanın əsas qida mənbəyi olan bambuk meşələrinin mühafizəsinə nəzarət edir. Onları ovlamamaq qəti qadağandır.

 Pandanın aplikasiyasını hazırlayaq.

1. Pandanın konturunu (səh. 68) əvvəlcə kalkaya, sonra ağ kağıza köçürüün.

2. Pandanın konturunu qayçı vasitəsilə kəsin və onun ağraklı siluetini* qara kağıza yapışdırın qara flomasterlər pandanın sıfırtını formalasdırın.

Panda aplikasiyası hazırdir.

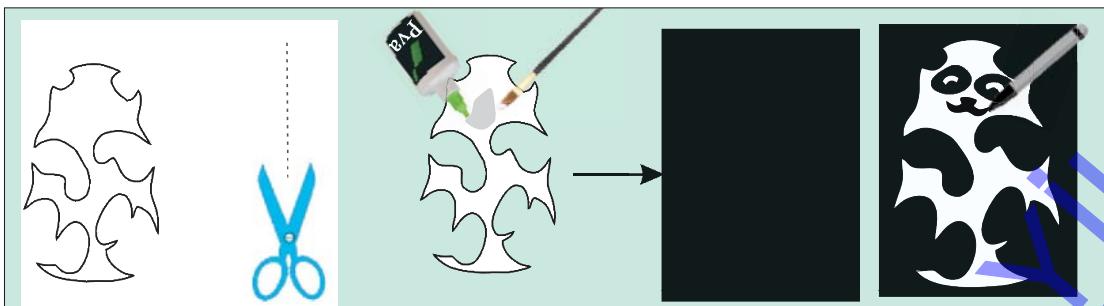
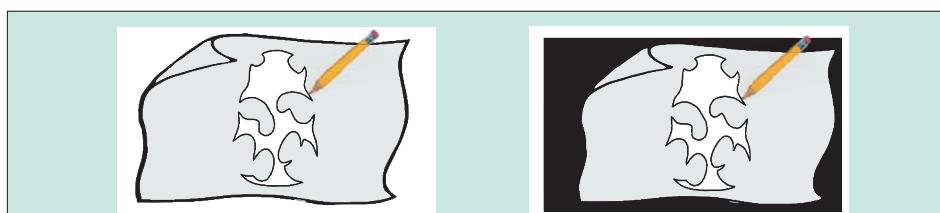
SUALLAR

1. Sizcə, hər hansı şəhəri kəsdikdə nəyə fikir vermək lazımdır?
2. Siluet dedikdə nə başa düşürsünüz?

* Siluet – fransız sözü olub, monası fərqlicaları fonda şəhər və ya əşyanın birrəngli təsviri deməkdir.

38

43

LA
TE

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi məmulatın hazırlanması ardıcılılığı haqqında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Siluet dedikdə nə başa düşürsünüz? (*Siluet bir əşyanın fərqli fonda birtonlu kontur təsviridir.*)
2. Kəsməni necə aparmaq lazımdır? (*Fasiləsiz, bir xətt üzrə, dəqiq aparmaq lazımdır.*)
3. Panda harada yaşayır? (*Çinin cənubunda.*)
4. Panda aplikasiyasını necə hazırlamaq olar? (*Şagirdlər işin yerinə yetirilmə ardıcılığını söyləyirlər.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və panda aplikasiyasının hazırlanması ardıcılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir:

Tapşırıq 1 (I və III qrup): Ağ kağızdan qara fonda panda aplikasiyasını hazırlayın.

Tapşırıq 2 (II və IV qrup): Ağ kağızdan yaşıl fonda panda aplikasiyasını hazırlayın.

Şagirdlər tapşırıqları yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən panda aplikasiyasının hazırlanması prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayiştdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

13

MÖVZU: SİMMETRİK NAXİŞKƏSMƏ (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.;
1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Simmetrik naxışkəsmə texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq aplikasiyaya görə iş yerini təşkil edir.
3. Çeburaşka və kəpənək aplikasiyalarını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Aplikasiyaların hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Aplikasiyaların materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Aplikasiyaların detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə aplikasiyalar hazırlayır.
8. Aplikasiyaların hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Aplikasiyaların qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşməlilik və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Aplikasiyaların hazırlanmasında təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Çeburaşka və kəpənək aplikasiyalarını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi,
BİBÖ

RESURSLAR

Dörslik, ağ kağız, rəngli kağız, qayçı, köcürmə kağızı, karandaş,
PVA yapışqanı, fırça, karton, dəftərxana bıçağı

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

APLİKASIYA İŞLƏRİ

13. SİMMETRİK NAXİŞKƏSMƏ

Hər hansı bir həşəratın təsvirinə baxın. O, simmetriya oxuna malikdir. Əgər bu təsviri təsəvvürümüzdə yaridən qatlaşaq, onda onun iki hissəsi üst-üstə düşəcək. Bu qat xətti təsvirin simmetriya oxu adlanır.

Bu xassədən kağızın naxışlı kəsimləsində istifadə etsəniz nə alınar? Bizi kağızı təsəvvüründə yox, həqiqətən qatlayacağınız.

Hazır aplikasiyalara diqqət yetirin.

Kəpənək və hörtümçək toru üzərindəki hörtümçək təsvirlərində hansı simmetriya oxlarını görürsünüz?

Siz onları hansı kəsmə üsulu ilə kəsəcəksiniz? Bu məməlatların hazırlanması üçün kağız na üçün məhz belə qatlanır?

Cizgi filiminin qəhrəmanı olan Çeburaşkanın və Kəpənəyin kəsimləsi texnologiyasına diqqət yetirin. Onların ığlularını rəngli vəraqə köyürün, kəsin və kağıza yapışdıraraq aplikasiyalarını hazırlanın.

SUALLAR

1. Simmetrik kəsmədə əsas nəyə fikir vermək lazımdır?
2. Siz bu fiqurları hazırlayarkən hansı kəsmə üsulundan istifadə etdiniz?

39

Müəllim şagirdlərə dərslikdə (səh. 39) verilən siluet nümunələrini göstərib sual verir:

– Verilmiş həşərat şəkillərində nəyi müşahidə etdiniz?

– Simmetriya nədir?

Şagirdlər öz müləhizələrini bildirirlər.

Müəllim çeburaşka və kəpənək aplikasiyalarını şagirdlərə göstərir.

Tədqiqat suali:

– Çeburaşka və kəpənək aplikasiyalarını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölmər və onların diqqətini dərsliyə (səh. 39) yönəldərək aşağıdakı suallara cavab verməyi tapşırır.

I qrup. Kəpənəyin qanadları və gövdəsi necə hazırlanır?

II qrup. Çeburaşkanın gövdəsi necə hazırlanır?

III qrup. Çeburaşkanın başı və qulaqları necə hazırlanır?

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

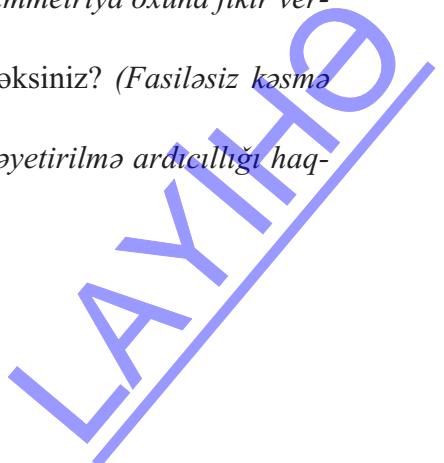
Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

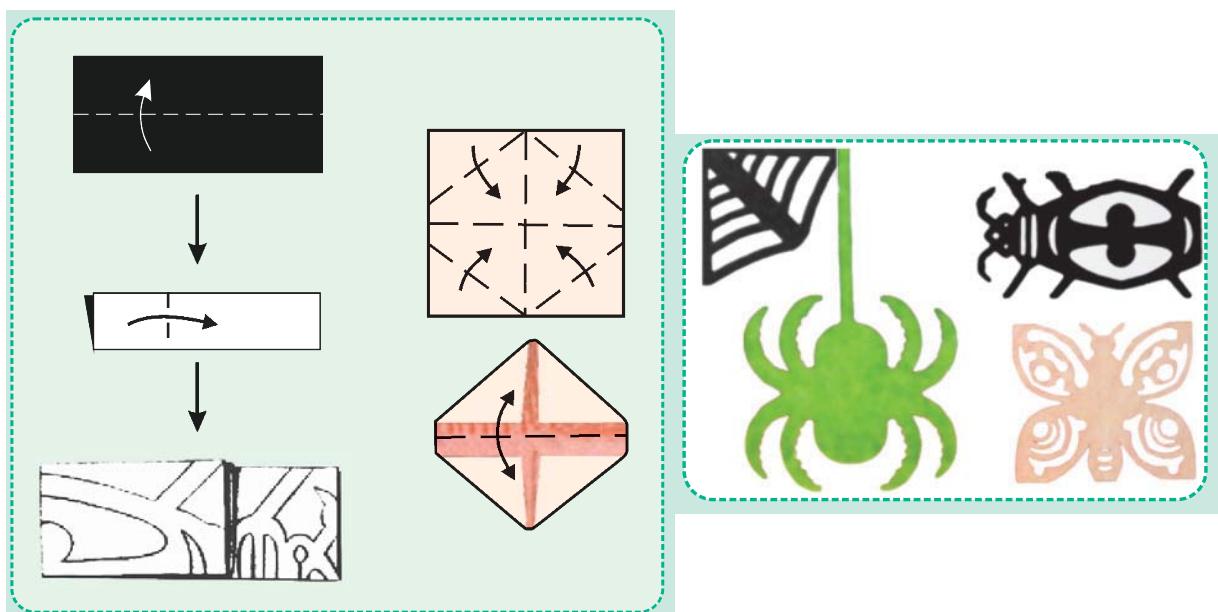
IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

- Simmetrik kəsmədə əsas nəyə fikir vermək lazımdır? (*Əsas simmetriya oxuna fikir vermək lazımdır.*)
- Bu fiqurları kəsərkən hansı kəsmə üsulundan istifadə edəcəksiniz? (*Fasiləsiz kəsmə üsulundan istifadə edəcəyik.*)
- Aplikasiyaları necə hazırlayacaqsınız? (*Aplikasiyaların yerinə yetirilmə ardıcılılığı haqqında məlumat verirlər.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və aplikasiyaların hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir.

Tapşırıq 1. Qararəngli kağızdan çeburaşka və kəpənək aplikasiyası hazırlayın.

Tapşırıq 2. Görəngli kağızdan çeburaşka və kəpənək aplikasiyası hazırlayın.

Tapşırıq 3. Yaşılrəngli kağızdan çeburaşka və kəpənək aplikasiyası hazırlayın.

Şagirdlər tapşırıqları yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən çeburaşka və kəpənək fiqurlarının simmetrik kəsilməsi prosesini izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əmələtmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

14

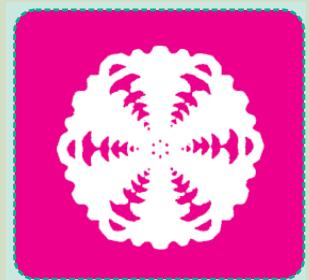
MÖVZU: QAR DƏNƏCİYİ APLİKASIYASININ HAZIRLANMASI (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Simmetrik naxışkəsmə texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq aplikasiyaya görə iş yerini təşkil edir.
3. Qar dənəcikləri aplikasiyاسını hazırlamaq üçün uyğun emal vəstələri seçir.
4. Aplikasiyanın hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Aplikasiyanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Aplikasiyanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə aplikasiyani hazırlayır.
8. Aplikasiyaların hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Aplikasiyanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Aplikasiyanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Qar dənəcikləri aplikasiyاسını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, ağ kağız, rəngli kağız, rəngli salvetlər, pərgar, qayçı, köçürmə kağızı, karandaş, PVA yapışqanı, fırça, karton, dəftərxana bıçağı, qar dənəciklərinin aplikasiya nümunələri

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə suallar verir:

1. Siz nə vaxtsa əsl qar dənəcikləri görmüşünüz?

LAYİHE

APLİKASIYA İŞLƏRİ

14. QAR DƏNƏCİYİ APLİKASIYASININ HAZIRLANMASI

Siz nə vaxtsa əsl qar dənəciklərinə fikir vermisiniz?
Onlar necə görünür?

Qeyd etmək lazımdır ki, qar dənəcikləri nazik buz iynəciklərdən ibarətdir və altıbucaqlıdır. Buz iynəciklər birləşib sayısız-hesabsız naxışlar yaradır.

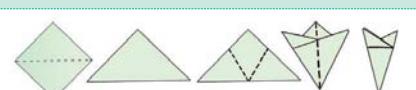
Şəkildəki qar dənəciklərindən hansı əslinə oxşayır?
Siz onların ferqini nədə görürsünüz?

Qar dənəcini kəsmək üçün nazik kağız götürün.
Bu, kalka, kağız salfet, folqa ola bilər.

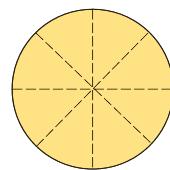
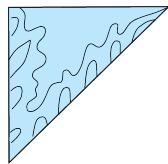
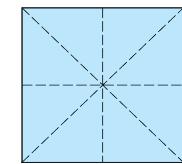
Kağız nə üçün nazik olmalıdır?
Qar dənəciyi na qədər zəif naxış olsa, o qədər ince görünür.
Oma görə də qar dənəciyi kasdiyimiz kağız nazik olmalıdır.
Altıbucaqlı qar dənəcini kəsmək üçün nişanlama ardıcılığı
belə yerinə yetirilir.

Nişanlanmanı sol tərəfdən edirik. Qar dənəciyi necə alınır?
Əgər şəkil sağ tərəfdən çəkilərsə, qar dənəciyi alırm?
Əgər şəkli hər iki tərəfdən çəkərək kəssəniz, nə alınır?

40

APLİKASIYA İŞLƏRİ

SUALLAR

- Qar dənəcini kəsmək üçün hansı qayçadan istifadə etmək lazımdır? Nə üçün?
- Kağızdan qar dənəcikləri kəsərkən əsas nəyə fikir vermək lazımdır?

Kağız salfetdən zəif qar dənəciklərinin göstərilən sadə variantlarını kəsməyə çalışın.

41

2. Onlar necə görünür?

Şagirdlər cavab verirlər.

Müəllim salfetdən hazırlanmış qar dənəcikləri aplikasiyalarını şagirdlərə nümayiş etdirir və qeyd edir ki, burada əsas diqqəti salfetin bükülməsi və nişanlanmasına vermək lazımdır.

Tədqiqat suali: Qar dənəcikləri aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa böлür, şagirdlərə dərslikdəki mövzu ilə tanış olmağı tapşırır (səh. 40). Sonra aşağıdakı tapşırıqları yerinə yetirməyi tövsiyə edir:

I grup. Qar dənəciyi hazırlamaq üçün salfetin qatlanması ardıcılığını yazın.

II grup. Salfetin nişanlanması ardıcılığını yazın.

III grup. Qar dənəciyi aplikasiyasının hazırlanması ardıcılığını yazın.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırlayacağı aplikasiyalar haqqında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Aplikasiyanı kəsmək üçün nəyə fikir vermək lazımdır? (*Salfetin qatlanması və kəsilməsinə fikir vermək lazımdır.*)

2. Aplikasiyanı necə hazırlayacaqsınız? (*Şagirdlər aplikasiyanın hazırlanması ardıcılığı haqqında məlumat verirlər.*)

LAHƏ

49

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və salfetdən qar dənəcikləri aplikasiyasının hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdləri 3 qrupa böлür və onlara tapşırıq verir.

Tapşırıq 1: Ağ salfetdən qara fonda aplikasiya hazırlayın.

Tapşırıq 2: Ağ salfetdən qırmızı fonda aplikasiya hazırlayın.

Tapşırıq 3: Ağ salfetdən göy fonda aplikasiya hazırlayın.

Qruplar tapşırıqları yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən simmetrik naxışkəsmə texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

15

MÖVZU: HƏNDƏSİ FİQURLARDAN APLİKASIYA. MƏZƏLİ KÖPƏK (2 SAAT)

**STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.**

MƏQSƏD

Şagird:

1. Köpək aplikasiyasının hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq aplikasiyaya görə iş yerini təşkil edir.
3. Köpək aplikasiyasını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Aplikasiyanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Aplikasiyanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Aplikasiyanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə köpək aplikasiyasını hazırlayır.
8. Aplikasiyanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Aplikasiyanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşməlilik və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Aplikasiyanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Məzəli köpək aplikasiyasını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ	İŞ FORMALARI	İŞ ÜSULLARI
Deduktiv dərs	Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş	Müzakirə, beyin həmləsi, venn diaqramı
RESURSLAR		
Dərslik, rəngli kağızlar, mavi karton, qayçı, pərgar, köçürmə kağızı, karandaş, PVA yapışqanı, firça, flomasterlər		

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə suallar verir:

1. Siz köpək haqqında nə bilirsiniz?
2. Biz köpək aplikasiyasını hansı fiqurların köməyi ilə hazırlaya bilərik?

Şagirdlər müxtəlif cavablar verirlər.

Müəllim dərslikdən (səh. 42) məzəli köpəyin hazırlanmasına aid materialı oxumağı şagirdlərə tapşırır və sual verir:

– Məzəli köpək fiqurunun hazırlanmasında hansı həndəsi fiqurlardan istifadə edilib?

Tədqiqat suali: Məzəli köpək aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Tədqiqat sualı ətrafında şagirdlər tədqiqat aparırlar.

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölmər və onlara aşağıdakı sualları verir:

I qrup. Məzəli köpək aplikasiyasında köpəyin gövdəsi necə hazırlanır?

II qrup. Məzəli köpək aplikasiyasında köpəyin başı necə hazırlanır?

III qrup. Məzəli köpək aplikasiyasında köpəyin qulaqları necə hazırlanır?

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırlayacağı məzəli köpək aplikasiyası haqqında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Aplikasiyada hansı rəngdə kağızlardan istifadə edəcəksiniz? (*Açıq-qəhvəyi, qəhvəyi və narinci rəngdə kağızlardan*)
2. Aplikasiyanın hazırlanmasında kağızı hansı həndəsi formada kəsmək lazımdır? (*Dairə, yarımdairə*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və məzəli köpək aplikasiyasının hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

APLİKASIYA İŞLERİ

15. HƏNDƏSİ FİURLARDAN APLİKASIYA. MƏZƏLİ KÖPƏK

Şəkildəki köpək sizə tamşdırı? Köpək aplikasiyada hansı fiqurlardan istifadə edilib?

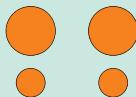

Bu balaca, qısaayaqlı köpəyin adı Pekinesdir. Cinsin adı Pekin şəhərindən gəlir. Çinlər pekinesini Fu itləri adlandırdılar. Pekineslər Çin imperatorunun ailəsinə mənsub idilər, sarayda saxlanıldılar.

Rəngli kağızlardan məzəli köpək aplikasiyası düzəldək.

1. 3 rəngdə (açıq və tünd-qılıvayı, narincı) kağız götürün və pərgənm köməyi ilə müxtəlidifdiyətri* dairələr kəsin.

2. Qayçı ilə dairələri yarıya bölün. Böyük dairənin yarısı gövdə, kiçik dairələr baş, qulaqlar və qısa tüklər üçündür.

3. Tükləri üçün böyük və kiçik yarımdairələri bərabər hissələrə xət-keşlə bölün və qayçı ilə kəsin.

*Diametr – çevrənin mərkəzindən keçib, onun iki nöqtəsini birlikdən düz xətdir.

42

APLİKASIYA İŞLERİ

4. Dairələrdən və yarımdairələrdən olan gövdəni və başı şəkildə göstərilən qaydada yapışdırın.

5. Qara, qəhvəyi və ağ flomasterlə köpəyin sıfətini formalaşdırın.

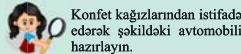
6. Qulaqlara və quyuşa kişiçik dairələn kəsilmiş tükləri, gövdəyə isə böyük dairə hissələrindən kəsilmiş tükləri yapışdırın. Uzun tüklərin üzərinə nisbətən qısa tüklər yapışdırmaq olar.

Məzəli köpək aplikasiyası hazırlanır.

SUALLAR

- Hər alışığınızda aplikasiyada hansı rəngdə materialdan istifadə edilmişdir?
- Aplikasiyanın hissələri hansı həndəsi fiqurlar şəkildə kəsilmişdir?

43

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir:

Tapşırıq: Dərslikdəki ardıcılılıq üzrə məzəli köpək aplikasiyasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən aplikasiyanın hazırlanmasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

LAYİHE

16

MÖVZU: RƏNGLİ KAĞIZLARDAN AZƏRBAYCAN BAYRAĞI MOZAİKASI (2 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Səgird:

1. Mozaikanın hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq mozaikaya görə iş yerini təşkil edir.
3. Mozaikanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə Azərbaycan bayrağı mozaikasını hazırlayır.
8. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Mozaikanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Mozaikanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Azərbaycan bayrağı mozaikasını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, rəngli kağızlar, deşikaçan, ağ karton, köçürmə kağızı, karandaş, kalka,
yapışqan və firça, Azərbaycan bayrağı mozaikası nümunəsi

5

MOZAİKA İŞLƏRİ

16. RƏNGLİ KAĞIZLARDAN AZƏRBAYCAN BAYRAĞI MOZAİKASI

Azərbaycanın hansı rəmzlərini tanıyırsınız?
Azərbaycan bayrağı haqqında nə bilirsiniz?

Bayraq dövlətin özünütəsiq rəmzi sayırlar. Dövlətin varlığının, tarixi və təleyin göstəricisidir. Qürur və güvəncə yeri kimi bayraq dünyanın hər yerində ən müqəddəs milli dəyərdir, azadlığın rəmziidir.

Xalqımızın azadlığını, suvereniyini, istiqlalımız uğrunda apardığımız tarixi mübarizəni, mənəvi dünyagörüşümüzü ifadə edən ay-ulduzu bayrağımız həm də milli kimliyimizin an bariz təsdiqidir. Dövlət bayrağı bütün Azərbaycan vətəndaşları üçün müqəddəs dövlətçilik rəmziidir.

Azərbaycan bayrağı necə rəngdən ibarətdir?

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı eni bərabər olan üç üfüqi zolaqdan ibarət düzbucaqlı şəklindədir. Yuxarı zolaq **mavi** rəngdə, orta zolaq **qırmızı** rəngdə, aşağı zolaq **yaşıl** rəngdədir.

Qırmızı zolağın ortasında aypara və səkkizgözlü ulduz təsviri vardır. Aypara və ulduz **ağ** rəngdədir.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağında mavi rəng Azərbayan xalqının türkmanlı olmasını, qırmızı rəng müləsir cəmiyyət qurmaq, demokratianı inkişaf etdirmək istəyini, yaşıl rəng isə İslam sivilizasiyasına mənsubluğunu ifadə edir.

44

MOZAİKA İŞLƏRİ

Rəngli kağızlardan Azərbaycan bayrağının mozaikasını düzəldək.

Bize lazımdır

- rəngli kağızlar
- desik açan
- ağ karton
- köçfirma kağızı
- karandaş
- kalka
- yapışkan və firça

1. Bayrağın konturunu (səh. 68) kalkaya köctürün.
2. Köçfirmsəniz kağızınızdan istifadə edərək bayrağın konturunu ağ kartona köctürün.
3. Mavi, qırmızı və yaşıl kağızlardan deşikaçanla kiçik dairələr kəsin.

45

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə sual verir:

- Azərbaycanın hansı rəmzlərini tanıyırsınız?
- Azərbaycan bayrağı haqqında nə bilirsiniz?

Şagirdlərin cavabları dinlənilir. Sonra Azərbaycan bayrağı mozaikasının nümunəsini şagirdlərə göstərərək sual verir:

1. Azərbaycan bayrağının təsviri hansı materiallardan hazırlanıb?
2. Belə formada hazırlanmış təsvirlər necə adlanır?

Şagirdlərin cavabları dinlənilir.

Tədqiqat suali: Rəngli kağızlardan Azərbaycan bayrağı mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölmər və onlara dərslikdən mövzunun mətni ilə (səh. 44) tanış olmayı tapşırır.

Sonra qruplara suallar verir:

I qrup. Azərbaycan bayrağı ilə bağlı ilk qərar neçənci ildə qəbul edilmişdir və onda hansı rənglər iştirak edir?

LAYİHE

II qrup. Bayraqdakı rənglərin mənasını şərh edin.

III qrup. Bayraq mozaikasının hazırlanmasında hansı material və vasitələrdən istifadə edəcəyinizi şərh edin.

IV qrup. Azərbaycan bayrağı mozaikasının hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi verilən tapşırıqlar əsasında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Azərbaycan bayrağı neçə rəngdən ibarətdir? (*Azərbaycan bayrağı göy, qırmızı və yaşıl rənglərdən ibarət olub, üzərində aypara və səkkizguşəli ulduz təsvir edilmişdir*)
2. Hər bir rəngin mənası haqqında nə deyə bilərsiniz? (*Şagirdlər dərslikdə verildiyi kimi hər bir rəngin mənası haqqında fikirlərini bildirirlər*)
3. Mozaikanın hazırlanmasında hansı resurslardan istifadə edəcəksiniz? (*Rəngli kağızlardan, ağ kartondan, yapışqan və firçadan, köçürmə kağızı və kalkadan, deşikaçandan istifadə edəcəyik*)
4. Azərbaycan bayrağı mozaikasını hansı ardıcılıqla hazırlayacaqsınız? (*Şagirdlər mozaikanın hazırlanma ardıcılığını sadalayırlar*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və rəngli kağızlardan Azərbaycan bayrağı mozaikasının hazırlanması ardıcılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir.

Tapşırıq: Rəngli kağızlardan Azərbaycan bayrağı mozaikasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən Azərbaycan bayrağı mozaikasının hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməl etmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

17

MÖVZU: PLASTİLİNĐƏN XARİBÜLBÜL MOZAİKASI (3 SAAT)

**STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.**

MƏQSƏD

Şagird:

1. Mozaikanın hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq mozaikaya görə iş yerini təşkil edir.
3. Xaribülbül hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə Xaribülbül mozaikasını hazırlayır.
8. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Mozaikanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşməlilik bacarığı nümayiş etdirir.
10. Mozaikanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Xaribülbül mozaikasını təqdim edir.

İNTEGRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş, cütlərlə iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi,
karusel

RESURSLAR

Dərslik, plastilin, plastilin bıçağı, ağ karton, köcürmə kağızı, karandaş, kalka,
altlıq, xaribülbül mozaikası nümunəsi

LAYİHƏ

MOZAİKA İŞLERİ

17. PLASTİLİN'DƏN XARİBÜLBÜL MOZAİKASI

Azərbaycanın Şuşa şəhəri haqqında nə bilirsiniz?
Xaribülbül haqqında nə bilirsiniz?

Azərbaycanın Şuşa dağlarında xaribülbül adlanan qeyri-adı bir gül yetişir. Güle bu ad bühlə bənzədiyinə görə verilib. "Xar" sözü isə tikan mənasını verir, yani "tikanlı bülbül". Xaribülbülün digar adı Qafqaz Qas Səhləbidir.

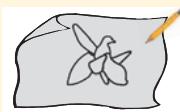
Xaribülbül Yer kürəsində yalnız Qarabağda, xüsusilə də Şuşada bitir.

Dünyanın heç bir yerində rast gəlinməyən xaribülbül təbiatın on böyük möcüzələrindən biridir. Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşayış şəhəri bu gülə hər zaman xüsusi mütənasibət bəşləyib. Xaribülbül Şuşanın və ictimamılıdır Qarabağın rəmziyən çevrilib. Xaribülbülün təsvirinə Azərbaycan xalçalarında rast gəlmək mümkündür.

 Plastilindən Xaribülbül mozaikasını düzəldək.

1. Xaribülbülün konturunu (səh. 69) kalkaya köçürün.

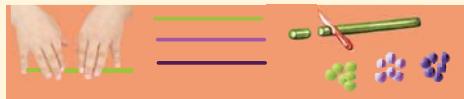
47

MOZAİKA İŞLERİ

2. Köçürmə kağızından istifadə edərək xaribülbülün konturunu ağ kartona köçürün.

3. Açıq-yaşıl, açıq və tünd-bənövşəyi plastilindən çoxlu sayıda kürcükler yuvarlayın.

4. Xaribülbülün şəklini baxaraq plastilindən kürcükleri növbə ilə rənglər üzrə karton üzərindəki xaribülbül konturuna yapışdırın.

Xaribülbül mozaikası hazırlıdır.

SUALLAR

1. Xaribülbül hansı şəhərin simvolu hesab edilir?
2. Xaribülbül mozaikasında neçə rəng vardır?
3. Xaribülbül haqqında hansı bilişkərli əldə etdiniz?
4. Plastilindən xaribülbül mozaikasının hazırlanması ardıcılılığı nədən ibarətdir?

48

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə sual verir:

- Azərbaycanın Şuşa şəhəri haqqında nə bilirsiniz?
- Xaribülbül haqqında nə bilirsiniz?

Şagirdlərin cavabları dinlənilir. Sonra xaribülbül mozaikası nümunəsini şagirdlərə göstərərək sual verir:

1. Xaribülbül mozaikası hansı materialdan hazırlanıb?
2. Bu mozaikada hansı rəngdə olan plastilindən istifadə edilib?

Tədqiqat suali: Plastilindən xaribülbül mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və onlara dərslikdən mövzunun mətni ilə (səh. 47) tanış olmağı tapşırır.

Sonra qruplara tapşırıq verir:

I qrup. Azərbaycanın Şuşa şəhəri haqqında bildiklərinizi şərh edin.

II qrup. Xaribülbül mozaikasında neçə rəngdə plastilindən istifadə edilmişdir, onları sadalayın.

III qrup. Xarıbülbül mozaikasının hazırlanmasında istifadə ediləcək material və vəsaitlər haqqında bildiklərinizi şərh edin.

IV qrup. Xarıbülbül mozaikasının hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi verilən tapşırıqlar əsasında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Xarıbülbül haqqında nə bilirsiniz? (*Sagirdlər xarıbülbül haqqında dərslikdən öyrəndikləri material əsasında cavab verirlər*)
2. Xarıbülbül mozaikasını düzəldərkən hansı rəngdə plastilindən istifadə edəcəksiniz? (*Açıq və tünd bənövşəyi, açıq yaşıl*)
3. Mozaikanı hazırlamaq üçün hansı resurslardan istifadə edəcəksiniz? (*Sagirdlər dərslikdə verilən resursları sadalayırlar*)
4. Xarıbülbül mozaikasını hansı ardıcılıqla hazırlayacaqsınız? (*Sagirdlər xarıbülbül hazırlanması ardıcılığı haqqında dərslikdən öyrəndikləri bilikləri şərh edirlər*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və plastilindən xarıbülbül mozaikasını hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıqlar verir:

Tapşırıq: Plastilindən xarıbülbül mozaikasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən xarıbülbül mozaikasının hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

18

MÖVZU: MUNCUQDAN TOVUZQUŞU MOZAİKASI (3 SAAT)

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Mozaikanın hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq mozaikaya görə iş yerini təşkil edir.
3. Tovuzquşu mozaikasını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə tovuzquşu mozaikasını hazırlayır.
8. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Mozaikanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşmə və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Mozaikanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Muncuqdan hazırladığı tovuzquşu mozaikasını təqdim edir.

İNTEGRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beynin
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, karton, kalka, rəngli muncuqlar, köcürmə kağızı, PVA yapışqanı, firça,
tovuzquşu şəkli, tovuzquşu mozaikası nümunəsi

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə sual verir:

- Tovuzquşu görmüşünüz? Onun xarici görünüşünü təsvir edə bilərsiniz?
Şagirdlər öz mülahizələrini bildirirlər.

LAYİHE

MOZAİKA İŞLERİ

18. MUNCUQDAN TOVUZQUŞU MOZAİKASI

Şekildəki quşu tamıyrısınız?
Bu tovuzquşu mozaikasını hansı materialdan hazırlanmışdır?

Muncuqdan tovuzquşunun hazırlanaylaq.
1. Tovuzquşunun konturunu (səh. 70) əvvəlcə kalkaya, sonra kartona köctürün.

Bizi lazımdır:
muncuq karton kalka köçürmə kağızı
yapışqan və firça karandaş

2. Tovuzquşunun konturuna yapışqan yaxın və müxtəliflərli muncuqları mərkəzdən başlayaraq konturun üzərinə yapışdırın.

Muncuqdan tovuzquşu mozaikası hazırlıdır.

SUALLAR

1. Bu mozaika işində, əsasən, nəyə fikir vermək lazımdır?
2. Muncuqlar kartona necə bərkidilir?

Muncuqdan avtomobil mozaikası hazırlanın.

49

Müəllim şagirdlərə tovuzquşu şəklini və muncuqlardan hazırlanmış tovuzquşu mozaikasını göstərərək sual verir:

– Bu mozaika nədən hazırlanmışdır?

Şagirdlər cavab verirlər.

Tədqiqat suali: Tovuzquşu mozaikasını muncuqdan necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa böлür və onlara dərslikdən mətni oxumağı tövsiyə edir (səh. 49) və tapşırıq verir.

I qrup. Tovuz quşunun mozaikasını hazırlamaq üçün hansı rəngdə muncuqdan istifadə etmək lazımdır?

II qrup. Tovuz quşunun lələkləri necə hazırlanır?

III qrup. Tovuz quşunun gövdəsi necə hazırlanır?

IV qrup. Tovuz quşu mozaikasının hazırlanması ardıcılılığını izah edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırlayacaqları mozaika haqqında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Mozaika işində, əsasən, nəyə fikir vermək lazımdır? (*Muncuqların kontur boyunca düzgün yapışdırılmasına fikir vermək lazımdır.*)
2. Siz mozaikanı necə hazırlayacaqsınız? (*Şagirdlər mozaikanın yerinə yetirilmə ardıcılığını söyləyirlər.*)
3. Muncuqları kartona hansı yolla bərkitmək olar? (*Yapışqan vasitəsilə.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və muncuqlardan tovuzquşunun mozaikasının hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir:

Muncuqdan tovuzquşu mozaikasını hazırlayıñ.

Qruplar tapşırıqları yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

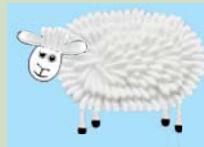
Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən tovuzquşu mozaikasının hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

19**MÖVZU: PAMBIQLI ÇÖPLƏRDƏN QUZU MOZAİKASI (2 SAAT)**

**STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.**

MƏQSƏD**Şagird:**

1. Mozaikanın hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq mozaikaya görə iş yerini təşkil edir.
3. Quzu mozaikasını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə quzu mozaikasını hazırlayır.
8. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Mozaikanın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Mozaikanın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Pambıqlı çöplərdən hazırlanmış quzu mozaikasını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla
iş, böyük qrup-
larla iş, fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə,
beyin həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, rəngli kartonlar, pambıqlı çöplər, kalka, yapışqan və firça, flomaster, qayçı, pambıqlı çöplərdən hazırlanmış quzu mozaikası nümunəsi, köcürmə kağızı, karandaş

DƏRSİN GEDİŞİ***I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu***

Müəllim şagirdlərə sual verir:

1. Quzu haqqında nə bilirsiniz?
2. Pambıqlı çöplərdən mozaika görmüsünüz?

Şagirdlər mülahizələrini bildirirlər.

Müəllim quzunu pambıqlı çöplərdən hazırlanmış mozaika nümunəsini şagirdlərə göstərir.

MOZAİKA İŞLERİ

19. PAMBIQLI ÇÖPLƏRDƏN QUZU MOZAİKASI

Quzu haqqında nə bilirsiniz?

Quzu mozaikasını hazırlayaq.

1. Quzunun konturunu (səh. 69) mavi kartona köçürün.
2. Çubuqların pambıqlı hissələrinin qayçı ilə kəsin.
3. Quzunun gövdəsinə yapışqan yaxın.
4. Kəsilmiş pambıqlı hissələri gövdəyə yapışdırın. Quzunun ayaqları ni bərkidin.

50

Tədqiqat suali: Pambıqlı çöplərdən quzu mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa böölür və şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 50) yönəldir. Sonra qruplara tapşırıq verir:

I qrup: Quzu haqqında biliklərinizi şərh edin.

II qrup: Quzu mozaikasını hazırlamaq üçün hansı resurslardan istifadə etmək lazımlığı olduğunu şərh edin.

III qrup: Pambıqlı çöplərdən quzu mozaikasının hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırlayacaqları mozaika haqqında fikirlərini söyləyir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Mozaika işini yerinə yetirəkən, əsasən, nəyə fikir vermək lazımdır? (*Pambıqlı çöplərdən kontur boyunca düzgün yapışdırılmasına.*)
2. Mozaikanı hansı ardıcılıqla yerinə yetirmək lazımdır? (*Şagirdlər mozaikanın yerinə yetirilmə ardıcılığını şərh edirlər.*)
3. Pambıqlı çöplər hansı şəkildə kontura yapışdırılır? (*Pambıqlı hissələr kəsilərək.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və pambıqlı çöplərdən quzu mozaikasının hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıqlar verir.

Tapşırıq 1. Qırmızı karton üzərində quzu mozaikasını hazırlayın.

Tapşırıq 2. Yaşıl karton üzərində quzu mozaikasını hazırlayın.

Tapşırıq 3. Goy karton üzərində quzu mozaikasını hazırlayın.

Qruplar tapşırıqları yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən quzu mozaikasının hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, sanitariya qaydalarına əmələtmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

20

MÖVZU: KAĞIZ FIRLANĞIC (2 SAAT)

**STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.**

MƏQSƏD

Şagird:

1. Kağızqatlama texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq firlanğıca görə iş yerini təşkil edir.
3. Firlanğıcı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Firlanğıcın hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Firlanğıcın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Firlanğıcın detallarını (modulları) hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə firlanğıcı hazırlayır.
8. Firlanğıcın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Firlanğıcın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşməlilik və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
10. Firlanğıcın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik qaydalarına əməl edir.
11. Firlanğıcı hazırlayıb təqdim edir.

İNTEGRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;

T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

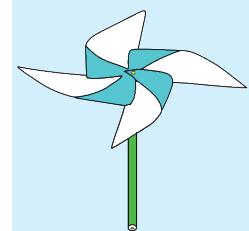
Deduktiv
dörs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyn
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, kağız, çöp, başı kürəcikli iynə, xətkeş, karandaş, qayçı, firlanğıc nümunəsi

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

6 KAĞIZQATLAMA

20. KAĞIZ FIRLANĞIC

Siz firlanğıc görmüsünüz? Onu kağızdan necə hazırlamaq olar?

Qatlamamı yerinə yetirin və kəsin.

Bizə lazımdır
kağız qayçı başı kürəcikli iynə çöp xətkəş karandaş

Ortada və künclərdə dəlik açın və firlanğıci yığın.

Kağız firlanğıc hazırdır.

SUALLAR

1. Firlanğıca hazırlamaq üçün hansı kağızdan istifadə etdiniz?
2. Qatlamada nəyə fikir vermək lazımdır?

Şəkildə gördüyünüz rəngbərəng kubu müstəqil hazırlayıın.

52

Müəllim firlanğıc nümunəsini şagirdlərə nümayiş etdirir və sual verir:

– Bu firlanğıc nədən hazırlanmışdır?

Şagirdlər cavab verirlər.

Tədqiqat suali: Kağızdan firlanğıci necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölmər və qruplara dərslikdəki mətnlə (səh. 52) tanış olmağı tapşırır.

Sonra qruplara tapşırıqlar verir:

I və III qrup. Firlanğıci hazırlamaq üçün hansı resurslardan istifadə etmək lazım olduğunu şərh edin.

II və IV qrup. Firlanğıcin hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi aldıqları tapşırıqla əlaqədar təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

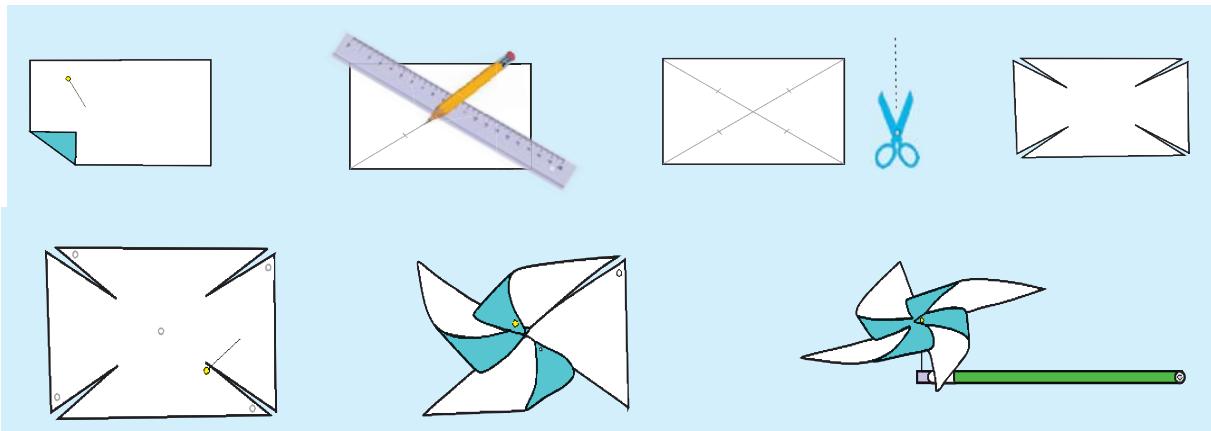
Müzakirə sualları:

1. Firlanğıci nədən hazırlayacaqsınız? (Kağızdan, çöp və başı kürəcikli iynədən)
2. Firlanğıci hansı üsulla hazırlayacaqsınız? (Kağızı xətləmək, kəsmək və qatlamaq üsulu ilə.)
3. Firlanğıc çöpə nəyin köməyi ilə birləşdirilir? (Başı kürəcikli iynə vasitəsilə)
4. Firlanğıci düzəldərkən hansı təhlükəsizlik qaydalarına əməl edəcəksiniz? (Qayçı və iynə ilə işlədikdə təhlükəsizlik qaydalarına əməl edəcəyik)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və firlanğıcin hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

LAYİHE

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Kağızdan firlanğıc hazırlanın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir. Qayçı və iynə ilə işlədikdə təhlükəsizlik qaydalarına riayət etmələrini yada salır.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən firlanğıcın hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

21**MÖVZU: KAĞIZ MODULLARDAN ÜRƏKŞƏKİLLİ ÇƏRÇİVƏ (2 SAAT)****STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.;
1.3.5.; 1.3.6.****MƏQSƏD****Şagird:**

1. Kağız modullardan ürəkşəkilli çərçivənin hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq çərçivəyə görə iş yerini təşkil edir.
3. Çərçivəni hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Çərçivənin hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Çərçivənin materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Çərçivənin modullarını hazırlayır.
7. Modulları birləşdirməklə ürəkşəkilli çərçivəni hazırlayır.
8. Çərçivənin hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Çərçivənin qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşmə bacarığı nümayiş etdirir.
10. Çərçivənin hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik qaydalarına əməl edir.
11. Kağız modullardan ürəkşəkilli çərçivəni təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, rəngli kağızlar, A4 vərəqi, ürəkşəkilli çərçivə nümunəsi, yapışqan və
firça, ağ karton, qayçı

DƏRSİN GEDİŞİ***I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu***

Müəllim ürəkşəkilli çərçivə nümunəsini şagirdlərə nümayiş etdirir və sual verir:
– Bu çərçivə nədən hazırlanmışdır?

Şagirdlər cavab verirlər.

Tədqiqat suali: Kağız modullardan ürəkşəkilli çərçivəni necə hazırlamaq olar?

LAYİHƏ

KAĞIZQATLAMA

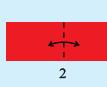
21. KAĞIZ MODULLARDAN ÜRƏKŞƏKİLLİ ÇƏRÇİVƏ

 Fotoşəkil üçün çərçivəyə baxın. Ürəkşəkilli çərçivə nədən hazırlanmışdır?

Bu çərçivə kağız modularından hazırlanmışdır. Kağız modul kağızqatlama texnikası ilə əldə edilir. Bize üçbucaqlı modullar lazım olacaq.

- Üçbucaqlı modul A4 vərsəindən qatlanır. Kağızi yarıya, sonra issa daha iki dəfə qatlayın.
- Bir düzbucaqlı tam olaraq yarıya qatlayın.
- Kağız açıldında 16 düzbucaqlı alınacaq.

- Düzbucaqlının əvvəlcə bir tərəfini, sonra digər tərəfini ortasına qatlayın və çevirin.
- Küncləri ayıraq üçbucağın daxilinə qatlayın.
- Kənarları yuxarı qatlayın.

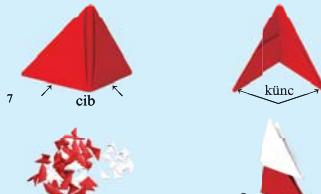

53

KAĞIZQATLAMA

7. ÜÇBUCAĞI YARİYA BÜKÜN. ÜÇBUCAQLI MODUL HAZIRDIR.

Ürəkşəkilli çərçivənin hazırlanması üçün 48 (24 qırmızı və 24 ağ) modul lazımdır. Ağ və qırmızı modulları bir-birinə keçirin (8). Ürəkşəkilli çərçivəni yığın və yapışqanla özüle yapışdırın.

 Ürəkşəkilli çərçivə hazırdır.

SUALLAR

- Ürəkşəkilli çərçivəni necə hazırladınız?
- Ürəkşəkilli çərçivə nədən ibarətdir?
- Modulun əsasını hansı figur təşkil edir?

 Şəkildə təsvir olunmuş ulduz fiqurunu hazırlayıın.

54

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa böлür və qruplara dərslikdəki mətnlə (səh. 53–54) tanış olmağı tapşırır. Şagirdlər üçbucaqlı modulların hazırlanması texnologiyası ilə tanış olurlar. Qruplara tapşırıq verilir:

I və III qrup. Ürəkşəkilli çərçivəni hazırlamaq üçün hansı resurslardan istifadə etmək lazımlığından şübhə edin.

II və IV qrup. Ürəkşəkilli çərçivənin hazırlanması ardıcılığını şübhə edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırlayacaqları çərçivə haqqında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

- Çərçivəni nədən hazırlayacaqsınız? (*Müxtəlif rəngli modullardan.*)
- Modulları hansı üsulla hazırlayacaqsınız? (*Kağızqatlama üsulu ilə.*)
- Modulları necə birləşdirmək olar? (*Bir-birinə geydirməklə.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və ürəkşəkilli çərçivənin hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdləri 4 qrupa böлür və onlara tapşırıq verir.

I qrup: Ağ və qırmızırəngli modullardan ürəkşəkilli çərçivə hazırlayıın.

II qrup: Sarı və qırmızırəngli modullardan ürəkşəkilli çərçivə hazırlayıın.

III qrup: Yaşıl və göyrəngli modullardan ürəkşəkilli çərçivə hazırlayıın.

LAYİHE

IV qrup: Ağ və yaşılröngli modullardan ürəkşəkilli çərçivə hazırlayın. Qruplar tapşırıqları yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən ürəkşəkilli çərçivənin hazırlanması texnologiyasına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah etmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

22

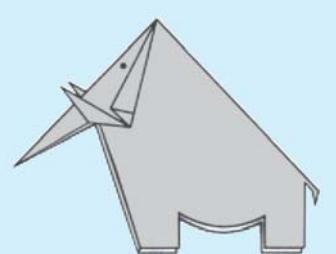
MÖVZU: KAĞIZI QATLAYIRIQ VƏ KESİRİK. MAMONT FİQURU

STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.;
1.3.5.; 1.3.6.

MƏQSƏD

Şagird:

1. Şagird kağızqatlama texnologiyalarına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq mamont fiquruna görə iş yerini təşkil edir.
3. Mamont fiqurunu hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Mamont fiqurunun hazırlanması ardıcılığının müəyyənləşdirir.
5. Mamont fiqurunun materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Mamont fiqurunun detallarını hazırlayır.
7. Mamont fiqurunun hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
8. Mamont fiqurunun qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşmə və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
9. Mamont fiqurunun hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik qaydalarına əməl edir.
10. Hazırladığı mamont fiqurunu təqdim edir.

İNTEGRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beynin
həmləsi

RESURSLAR

Dərslik, rəngli kağızlar, flomaster, qayçı, kağızdan hazırlanmış mamont fiquru nümunəsi, mamont şəkli

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə mamont şəklini göstərib müraciət edir:

— Bu hansı heyvanın fiqurudur? O hansı heyyvana oxşayır?

Şagirdlər suallara cavab verirlər.

Müəllim mamont haqqında məlumat verir və hazır məmulatı şagirdlərə göstərir. Qeyd edir ki, mamont qazıntıları nəticəsində tapılan fil cinsi heyyvandır.

Tədqiqat suali: Mamontun fiqurunu kağızdan necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölmər və qrupların diqqətini dərsliyə (səh. 55) yönəldir. Qruplara tapşırıqlar verilir:

I və III qrup. Mamont fiqurunun hazırlanmasında hansı texnologiyalardan istifadə edəcəksiniz?

II və IV qrup. Mamont fiqurunun hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırlayacaqları mamont fiquru haqqında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Mamonta olan xarakterik əlamətlər daha hansı heyyvanda vardır? (*Fildə.*)
2. Mamontun xortumunu və quyuğunu necə hazırlayacaqsınız? (*Qayçı vasitəsilə kəsməklə.*)
3. Mamontu hansı üsulla hazırlayacaqsınız? (*Kağızqatlama üsulu ilə.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və mamont fiqurunun hazırlanması ardıcılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq 1. Mavi rəngli kağızdan mamont fiqurunu hazırlayın.

Tapşırıq 2. Boz rəngli kağızdan mamont fiqurunu hazırlayın.

LAYİHE
69

KAÇIZQATLAMA

22. KAĞIZI QATLAYIRIQ VƏ KƏSİRİK. MAMONT* FİQURU

Şəkli diqqətlə nəzərdən keçirin. Bu hansı heyvanın figurudur?

Texnologiya xəritə və işin yerinə yeyirilmiş planı əsasında mamont figurunu hazırlayın.

Məməlatın hazırlanması ardıcılığına diqqət yetirin.

Mamontun dişlərinin alınması üçün xorrumun bir hissəsini, quynruğunun alınması üçün arxa ayaqlarının bir hissəsini kəsin.

Sonda flomasterlə mamontun gözünü qeyd edin.

SUALLAR

1. Mamont figurunun hazırlanması ardıcılığı neçə mərhələdən ibarətdir?
2. Kağız qatlamasıla başqa hansı fiqurları hazırlanıb olar?

*Mamont – fil cinsindən olan nəslidən kəsilmiş heyvan

55

Tapşırıq 3. Qəhvəyi rəngli kağızdan mamont fiqurunu hazırlayıın.

Gruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ:

Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə böülünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən kağızqatlama texnologiyalarına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik qaydalarına əməl etmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

23

MÖVZU: “KƏNAR” VƏ “İLGƏK” TİKİŞLƏRİ (2 SAAT)

**STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.;
1.3.5.; 1.3.6.**

MƏQSƏD

Şagird:

1. Tıkmə texnologiyalarına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Tıkmə işlərinə görə iş yerini təşkil edir.
3. “Kənar” və “ilgək” tikişləri yerinə yetirmək üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Tikişlərin yerinə yetirilməsi ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Tikişlərə uyğun emal texnologiyası seçir.
6. “Kənar” və “ilgək” tikişləri yerinə yetirir.
7. Tikişlərin yerinə yetirilməsində sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
8. Tikişlərin qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birləşmə və əməkdaşlıq bacarığı nümayiş etdirir.
9. Tikişləri yerinə yetirərkən müvafiq təhlükəsizlik qaydalarına əməl edir.
10. Yerinə yetirdiyi “kənar” və “ilgək” tikişləri təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Deduktiv dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi, BİBÖ

RESURSLAR

Dərslik, parça, rəngli saplar, iynə, oymaqlı, qayçı, köçürmə kağızı, karandaş, “kənar” və “ilgək” tikiş nümunələri, bu tikişlərlə yerinə yetirilmiş məmulat nümunələri

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

İPLIKLƏ İŞ

23. "KƏNAR" VƏ "İLGƏK" TİKİŞLƏRİ

Şəkildəki tikişlərə baxın və onların necə yerinə yetiriləcini danışın. Astar tərəfdən bu tikiş hansı görünüşə malikdir? (1).

1 2

Nə tütün 2-ci şəkildəki tikiş "ilgək" tikiş adlanır?

Paltalarla ilgakları "ilgək" tikişlərdir. Öz paltalarında ilgəyi tapın. Siz bu tikişlərə hansı ümumi cəhati görürsünüz? Tikişlərin fərqi nödədir? Onları əks tərəfə yerinə yetirmək olar? Yoxlayın.

Bu tikişlərlə səfətən, galincin üçün dəsmalın qıraqlarını tikmək, parçadan olan oyuncakların detallarını birləşdirmək, parçadan aplikasiya tikmək olar. "İlgək" tikişləri hətta naxış da salmaq olar. "Kənar" və "ilgək" tikişləri tikiş masını ile da yerinə yetirmək olar?

Daha hansı "ilgək" tikişini variantlarını fikirləşmək olar?

"İlgək" tikişləri və onun variantları

Şəkildəki parça aplikasiya "ilgək" tikişlərini tikiilmişdir.

SUALLAR

1. Daha hansı növ tikişlər tanıyırsınız?
2. Bu tikişlərdən harada istifadə etmək olar?

56

Müəllim "kənar" və "ilgək" tikişlərlə işlənmiş hazır məmulatları şagirdlərə göstərir və suallar verir:

1. Paltarın kənarlarının sökülməməsi üçün nə etmək lazımdır?

2. Belə tikişlər necə adlanır?

Şagirdlər öz mülahizələrini söyləyirlər.

Müəllim qeyd edir ki, bu məmulatlar "kənar" və "ilgək" tikişlərlə icra olunmuşdur.

Tədqiqat suali:

– "Kənar" və "ilgək" tikişləri necə yerinə yetirmək olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdlərə tapşırıqlar verir:

Tapşırıq 1. Parçanın kənarları sökülməsin deyə hansı tikişlərdən istifadə etmək lazımdır?

Tapşırıq 2. Kənar tikişlərin necə tikildiyini şərh edin.

Tapşırıq 3. İlgək tikişlərin necə tikildiyini şərh edin.

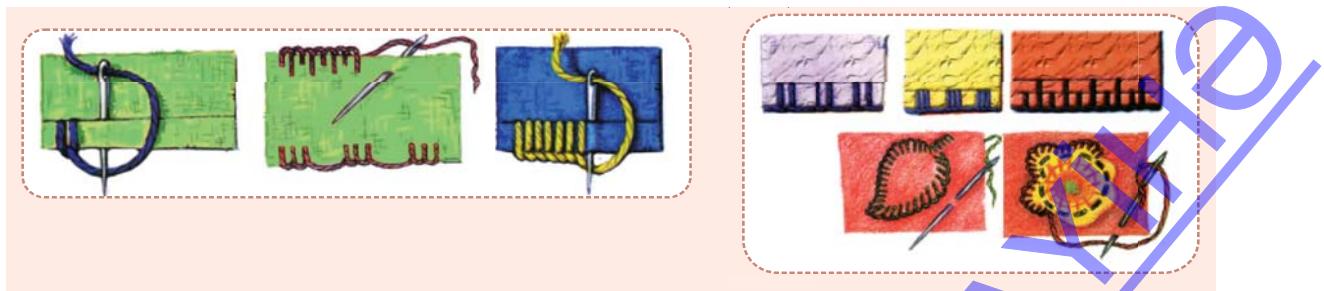
III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi verilən tapşırıq əsasında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. "Kənar" və "ilgək" tikişlərin tətbiqi haqda nə deyə bilərsiniz? (Bu tikişlərdən səfətən, dəsmalın kənarlarını tikərkən istifadə etmək olar.)

2. Bu tikişlərdən naxışsalmada istifadə etmək olarmı? (*Bu tikişlərdən naxışsalmada istifadə etmək olar.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və göstərilən tikişlərin yerinə yetirilməsi ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir.

I qrup. Parça üzərində qırmızı saplarla “kənar” və “ilgək” tikişləri yerinə yetirin.

II qrup. Parça üzərində göy saplarla “kənar” və “ilgək” tikişləri yerinə yetirin.

III qrup. Parça üzərində yaşıl saplarla “kənar” və “ilgək” tikişləri yerinə yetirin. Şagirdlər tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən təkmə texnologiyalarına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, “kənar” və “ilgək” tikişlərin yerinə yetirilməsi ardıcılığını müəyyənləşdirmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

**STANDART 1.1.1.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.**

MƏQSƏD

Şagird:

1. Şagird ipliyin emalı texnologiyalarına aid iş proseslərini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq “Şən aslan” oyunağına görə iş yerini təşkil edir.
3. “Şən aslan” oyunağı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. “Şən aslan” oyunağının hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. “Şən aslan” materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Oyuncağın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə “Şən aslan” oyunağı hazırlayır.
8. Oyuncağın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Oyuncağın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Oyuncağın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik qaydalarına əməl edir.
11. “Şən aslan” oyunağını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 2.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.;
T.i.: 2.2.4.; İnf.: 3.2.6.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən
dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fördi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi, Venn
diaqramı, BİBÖ

RESURSLAR

Dərslik, ağ, sarı və qəhvəyi karton, qırmızı rəngdə yun iplik, PVA yapışqanı, firça, qara və qırmızı flomaster, köçürmə kağızı, karandaş, “Şən aslan” məmulat nümunəsi

LAYİHE

IPLIKLƏ İŞ

24. İPLİKDƏN “ŞƏN ASLAN” OYUNCAĞI

Şəkildəki aslan oyunağına diqqət yetirin.

1. Siz heyvanların zəhmli padşahını xeyirxah, yumşaq və zərif təsəvvür edirsinizmi?

2. Bu oyuncaq hansı materiallardan hazırlanıb? Şəkildən göründüyü kimi, bu figurun hazırlanmasında yun iplikdən istifadə olunmuşdur.

“Şən aslan” oyunağının hazırlanmağa çalışaq.

1. Qirmizi yumşaq ipliyi əlinizin dörd barmaqına dolayın. Dolaqların sayı 80–100 olsa, daha yaxşıdır.

2. Alınan yumşaq əlinizdən çıxarın, yuxarıdan çox olmamaqla (15 mm) məsafə buraxın və eynirəngili sapla möhkəm bağlayın.

3. İplik dəstəsini yuxarıdan və aşağıdan kəsin.

4. Tərəfləri 10 sm olmaları kartondan ürək fiquru kəsin.

Biza lazımdır:

- rəngli karton
- karandaş
- yun iplik
- fломasterler
- yapışqan və firça
- qayçı

1 2 3 4 5 6

57

IPLIKLƏ İŞ

5. İplik dəstəsinin böyük hissəsini müxtəlif tərəflərə bərabər ayıraq həmarlayın. Kiçik dəstəni səliqeli olaraq kanarlar üzərə düzəldin. Karton türəcisi PVA yapışqanı sürttin. Düzəldilmiş dəstəni omur üzərinə qoyun.

6. Sapları ürək şəklində elə kəsin ki, onlar 5 mm olmaqla kənarə çıxsin.

7. Sifatı və qulaqları çəkin və kəsin.

8. Onları elə yapışdırın ki, kiçik dəstə aslanın telini yaratınsın.

9. Aslanın gövdəsini san rəngli kartonda çəkin və kəsin. Quyruq üçün həmin rəngdə karton götürün və kəsin. Quyruğun firçasını da ürək formasında düzəldib üzərinə iplik yapışdırımaq olar.

7 8 9 10

“Şən aslan” oyunağının arxadan görünüşü 10-cu şəkildə göstərilmişdir.

“Şən aslan” oyunağı hazırlır.

SUALLAR

- Aslan harada yaşayır və ona hansı çizgi filmlərində və nağıllarda rast gəlmisiniz?
- “Şən aslan” oyunağının hazırlanması texnologiyası sərhəd edin.

İplikdən “Alaçıl” mövzusunda məmulatı həmin texnologiya ilə hazırlayıñ.

58

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə suallar verir:

- Heyvanların padşahı kimdir?
- Aslan harada yaşayır?
- Aslan necə heyvandır?

Şagirdlər suallara cavab verirlər. Sonra o şagirdlərə “Şən aslan” oyunağı nümunəsini göstərir.

Müəllim:

- Siz heyvanların zəhmli padşahını xeyirxah, yumşaq və zərif təsəvvür edirsinizmi?
- Bu oyuncaq hansı materialdan hazırlanmışdır?

Şagirdlər öz müləhizələrini bildirirlər.

Tədqiqat suali: İplikdən “Şən aslan” oyunağını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür.

Müəllim şagirdlərə dərslikdən (səh. 57–58) mətni oxumağı və oyunağın hazırlanması texnologiyası ilə tanış olmağı tapşırır. Qruplara aşağıdakı tapşırıqları verir:

I qrup. “Şən aslan” aplikasiyasının hansı hissələrdən ibarət olduğunu və onların hansı materialdan hazırlanıldığını sərhəd edin.

II qrup. Aslanın üz çizgilerinin necə və nə ilə yerinə yetirildiyini şərh edin.

III qrup. “Şən aslan” aplikasiyasının hazırlanması ardıcılığını şərh edin.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi verilən tapşırıqla bağlı təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Siz oyuncağı hansı materiallardan hazırlayacaqsınız? (*Karton və yun iplikdən.*)
2. Siz aslana hansı cizgi filmlərində rast gəlmisiniz? (*Şagirdlər cavab verir.*)
3. Siz oyuncağı hansı ardıcılıqla hazırlayacaqsınız? (*Şagirdlər oyuncağın hazırlanma texnologiyasını şərh edir.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və “Şən aslan” oyuncağının hazırlanması ardıcılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırığı yerinə yetirməyi tapşırır.

Tapşırıq 1. Ağ rəngli karton üzərində “Şən aslan” oyuncağını hazırlayın.

Tapşırıq 2. Sarı rəngli karton üzərində “Şən aslan” oyuncağını hazırlayın.

Tapşırıq 3. Qəhvəyi rəngli karton üzərində “Şən aslan” oyuncağını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən ipliyin emalı texnologiyalarına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah etmə, oyuncağın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə, birləşfəaliyyət və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

25

**MÖVZU: HƏRƏKƏTLİ DETALLARI OLAN OYUNCAQLAR.
ŞƏN AYI BALASI (3 SAAT)**

**STANDART 1.1.1; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.;
1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.**

MƏQSƏD

Şagird:

1. Şagird karton və ipliyin emalı texnologiyalarına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izah edir.
2. Hazırlanacaq ayı balası oyuncağına görə iş yerini təşkil edir.
3. Şən ayı balası oyuncığını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitələri seçir.
4. Şən ayı balası oyuncağının hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirir.
5. Oyuncağın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Oyuncağın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə şən ayı balası oyuncığını hazırlayır.
8. Oyuncağın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Oyuncağın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Oyuncağın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik qaydalarına əməl edir.
11. Hərəkətlə detalları olan şən ayı balası oyuncığını təqdim edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.; İnf.: 1.2.1.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik
verən dərs

İŞ FORMALARI

Fərdi iş,
cütlərlə iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyin
həmləsi, Venn
diaqramı

RESURSLAR

Dərslik, rəngli karton, biz, qayçı, köçürmə kağızı, karandaş, yapışqanlı lent, kalka, flomaster, məftil, plastik borucuq, sap, "Şən ayı balası" oyuncağı nümunəsi

İPLİKÖLƏ İŞ

25. HƏRƏKƏTLİ DETALLARI OLAN OYUNCAQLAR. ŞƏN AYI BALASI

Şəkildəki şən ayı balası oyunağına diqqət yetirin.

1. Sizcə, onu necə hazırlamaq olar?
2. Şən ayı oyunağının pəncələrini necə hərəkət etdirmək olar?

Ayı balası oyunağıni düzəldək.

1. Ayı balasının konturunu (səh. 71) qəhvəyi kartona köçürün.

2. Konturun hər bir hissəsini kəsin. Beş hissə alınır – baş və dörd pəncəsi olan gövda.

59

İPLİKÖLƏ İŞ

3. Birloşma yerlərində ayı balasının pəncələrini və gövdəsini bizlə deşin. Pəncələrdə daha bir deşik açın, bu deşiklərə sap taxın və pəncələri cüt-cüt bağlayın. Məfillişlərini gövdə üzərindəki bız ilə hazırlanmış deşiklərdən keçirin, pəncələri ona birləşdirin və ayın. Sapları üfüqi olaraq yerləşdirin, arxa və ön pəncələri birləşdirin, onları bağlayın. Sapların artıq uclarını kəsin.

4. Üfüqi şəkildə uzanan saplara uzun sapi şaquli olaraq bağlayın və plastik borucuq gövdəyə yapışanlı lenti yapışdırın.

Hərəkətli detalları olan ayı balası oyunağı hazırıldı.

SUALLAR

1. Detalların hansı haldə daha hərəkətli olmasını yoxlayın.
2. Fikirlərin, ayı balası oyunağının pəncələrini hərəkətə getirmək üçün sapi nə ilə əvəz etmək olar?

60

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə şən ayı balası oyunağının nümunəsini göstərir və sual verir:

1. Bu oyunaqdə neçə detal görürsünüz?
 2. Bu detallardan hansı hərəkət edəndir?
 3. Detalları hərəkət etməyə nə vadər edir?
- Şagirdlərin cavabları dinlənilir.

Tədqiqat suali: Hərəkətli detalları olan ayı balası oyunağını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölmər və şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 59–60), mövzunun mətninə yönəldir. Mətni oxumağı onlara tövsiyə edir.

Qruplara tapşırıq verilir:

I qrup. Şən ayı balası oyunağının neçə hissədən ibarət olduğunu araşdırın.

II qrup. Oyuncağın hərəkətli olmasının səbəbini izah edin.

III qrup. Şən ayı balası oyunağının hazırlanması ardıcılılığını müəyyənləşdirin.

IV qrup. Oyuncağın hazırlanması üçün hansı material və vasitələrdən istifadə ediləcəyini sadalayın.

LAYHE

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi hazırlayacaqları şən ayı balası oyuncağı haqqında təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Şən ayı balası oyuncağını hansı ardıcılıqla hazırlayacaqsınız? (*Şagirdlər ardıcılılığı şərh edirlər.*)
2. Detallar bir-birinə necə birləşdiriləcək? (*Məftil vasitəsilə.*)
3. Detalları hərəkətə gətirən nədir? (*Detallar sapi dartmaqla hərəkət edir.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və şən ayı balası oyuncağının hazırlanması ardıcılılığı üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırığı yerinə yetirməyi tapşırır.

Tapşırıq: Hərəkətli detalları olan şən ayı balası oyuncağını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər. Müəllim nəzarət edir, izahat və göstərişlər verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən karton və sapın emalı texnologiyalarına aid iş prosesini mərhələlər üzrə izahetmə, oyuncağın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirmə, sadə tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik və sanitariya qaydalarına əməletmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

STANDART 1.3.4; 2.1.1.; 2.1.3.

MƏQSƏD

Şagird:

- Qrup içində birləşməlilik və əməkdaşlıq bacarıqlarını nümayiş etdirir.
- Şagird texnoloji машынлары – дөзгahлары, yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələrini tanıyır və bir-birindən fərqləndirir.
- Texnoloji машынларın təyinatına görə əhəmiyyətini izah edir.

İNTEQRASIYA

İnf.: 1.2.1.; H.b.: 1.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.3.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyn həmləsi, ziqzaq

RESURSLAR

Dərslik, texnoloji машынларın, yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələrinin şəkilləri

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə suallar verir:

- Maşın dedikdə nə başa düşürsünüz?
 - Hansı машынларı tanıyırsınız?
- Şagirdlər öz mühəhizələrini bildirirlər.

Tədqiqat suali: Texnoloji машынлар, yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələri hansılardır?*II mərhələ: Tədqiqatın aparılması*

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür və şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 61–62) yönəldir. Dərslikdə verilmiş mətni oxumağı tövsiyə edir və qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Şəkillərdən texnoloji машынларı, yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələrini seçin. Qruplar tapşırığı yerinə yetirir.

LAYHE

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi qrupun işinin nəticələrini təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Texnoloji maşınlar hansı əməliyyatları yerinə yetirir? (*Kəsmə, deşmə, yonma, yivaçma və s. əməliyyatları yerinə yetirir.*)
2. Dəzgahlardan harada istifadə olunur? (*Zavod və fabriklərdə.*)
3. Yerüstü və yeraltı maşınlara hansı nəqliyyat vasitələri daxildir? (*Avtobus, avtomobil, tramvay, trolleybus, qatar və metro.*)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiyyətləşdirir, texnoloji maşınlar, yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir:

- I qrup.** Rəngli kağızlardan texnoloji maşınlar hazırlayın.
II qrup. Rəngli kağızlardan yük maşını hazırlayın.
III qrup. Rəngli kağızlardan qatar hazırlayın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən dəzgahları, yerüstü və yeraltı nəqliyyat vasitələrini tanıma və fərqləndirmə, texnoloji maşınların təyinatına görə əhəmiyyətini izahetmə, birləşməliyyət və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

8

TEXNOLOJİ MAŞINLAR VƏ NƏQLİYYAT VASİTƏLƏRİ

26. TEKNOLOJİ MAŞINLAR. YERÜSTÜ VƏ YERALTİ NƏQLİYYAT VASİTƏLƏRİ

Məşin dedikdə nə başa düşürsiniz?
Hansı maşınları tanıyorsınız?

Enerjini, materialları və informasiyaları dəyişən texniki qurğuya **maşın** deyilir.
Məşin insanın əməyini yüngülləşdirir.
Şəkildəki maşınlara diqqət yetirin.
Siz onları tanıyırsınız mı?

1

2

3

Bu maşınlar nə üçün lazımdır?
Onlar necə adlanır?

Siz həmisi əl ilə müxtəlif məmulatları hazırlanmalı olduğunuz. Məsələn, qayçı, bız və digər alətlərin köməyi ilə pəstahları kəsir, detalları emal edir və döllük açırsınız. İstehsalatda bəzi əməliyyatları xüsusi texnoloji maşınlar – **dəzgahlar** yerine yetirir.
Çox funksiyalı oduncaq dəzgahlarında oduncağı kəsirlər, həm də yonurlar (1).
Şüşəkəsən dəzgahda müxtəlif ölçülü şüşə kəsilir (2).
Armaturu əymək üçün əl dəzgahı (3).

61

STANDART 1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.3.

MƏQSƏD**Şagird:**

1. Qrup işində birgəfəalliyət və əməkdaşlıq bacarıqlarını nümayiş etdirir.
2. Texnoloji машınları – dəzgahları, sərnişin və yük nəqliyyatını tanır və bir-birindən fərqləndirir.
3. Texnoloji машınların təyinatına görə əhəmiyyətini izah edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.3.; İnf.: 1.2.1.

DƏRSİN TİPİYeni bilik
verən dərs**İŞ FORMALARI**Kiçik qruplarla iş,
böyük qruplarla iş,
fördi iş**İŞ ÜSULLARI**Venn diaqramı,
BİBÖ**RESURSLAR**

Dərslik, nəqledici машınların, hava və su nəqliyyatı növlərinin şəkilləri

DƏRSİN GEDİŞİ***I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu***

Müəllim şagirdlərə suallar verir:

1. Hansı nəqledici машınları tanıyırsınız?
2. Nəqledici машınlar hansı işləri görür və onlardan harada istifadə olunur?
3. Hava və su nəqliyyatı dedikdə nə başa düşürsünüz?
4. Suda üzən nəqliyyat vasitələri hansı formada olur?

Şagirdlər öz müləhizələrini bildirirlər.

Tədqiqat suali: Nəqledici машınlara, hava və su nəqliyyatına nələr daxildir?***II mərhələ: Tədqiqatın aparılması***

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür və şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 63–65) yönəldir.
Dərslikdəki mətni oxumağı tövsiyə edir.

LAYİHE

Sonra müəllim müxtəlif şəkilləri qruplara paylayır və onlara aşağıdakı tapşırığı yerinə yetirməyi tapşırır.

Tapşırıq: Şəkillərdən nəqledici maşınları, hava və su nəqliyyatına aid olan maşınları seçin, onların təyinatı haqqında fikirlərinizi bildirin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim qrupların işinə nəzarət edir.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi qrupun işinin nəticəsini təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Nəqledici maşınlar hansı işi görür? (Yükü, sərnişini müəyyən hündürlüyü qaldırır və yükün üfüqi istiqamətdə yerini dəyişir.)

2. Hansı maşın və aparatlar hava nəqliyyatına aiddir? (Sərnişin vəyük təyyarələri, vertolyotlar, hava şarları, drıjabllar, planerlər, paraşütlər.)

3. Hansı vəsitələr su nəqliyyatına aiddir? (Sal, qayıq, kater, teploksod, yelkənli gəmi, sualtı gəmi, tanker və s.)

4. Dörslikdə 64-cü səhifədəki şəkildə verilmiş hava nəqliyyatı vəsítələrindən hansı əvvəl və hansı sonra kəşf edilmişdir? (Əvvəl hava şarı, drıjablı; sonra təyyarə, paraşüt, vertolyot, kosmik raket kəşf edilmişdir.)

5. Su nəqliyyatında gəmilər neçə cür olur? (Sərnişin daşıyan vəyük daşıyan)

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir, nəqledici maşınlar, hava və su nəqliyyatının üzərində bir daha dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir.

Tapşırıq: Kağızqatlama üsulundan istifadə edərək planer modelini hazırlayın.

Şagirdlər tapşırığı yerinə yetirirlər. Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən qrup işində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq, nəqledici maşınları, hava və su nəqliyyatı vəsítələrini tanıma və fərqləndirmə, bu maşınların təyinatına görə əhəmiyyətini izahetmə kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

TEKNOLOJİ MAŞINLAR VƏ NƏQLİYYAT VƏSİTƏLƏRİ

27. NƏQLEDİCİ MAŞINLAR, HAVA NƏQLİYYATI, SU NƏQLİYYATI

Uzaq keçmişdə insan əşyaları müxtəlif hündürlüyə qaldırır. Misir piramidalarını tikarken ağır daşların müəyyən hündürlüyü necə qaldırılması hələ də sırr olaraq qalır.

İnsan bu işi asanlaşdırmaq üçün nə fikirləşdi?
Şəkildəki maşınlara diqqət yetirin.

Bu maşınlar hansı işləri görür?

Onlardan harada istifadə olunur?

Şəkillərdə təsvir olunmuş maşınlar nəqledici maşınlar adlanır. Bu maşınlarda tikinti meydancalarında daha çox rast gəlinir. Çünkü onlardan müxtəlif yüksəklərin qaldırılmasında və nəql edilməsində istifadə edilir.

Qaldırıcı kran və yükləndirən maşın yüksək müxtəlif hündürlüyü qaldırır.

Beton nasosu betonqarışdırıcıdan maye betonu tikilən binanın müxtəlif hündürlüyünə nəql edir.

Ekskavator, buldozer, qreyder torpağın və ya daşın yerini dəyişir. Es-kalator metroda sərnişinləri edirib-qaldırır.

Əşrlərə insan dağları, çayları, danız və okeanları tez və manessiz qət etməyi arzulayıb. Uçmaq arzusu onun üçün hamisə elçətməz olub. İnsan uçmaq üçün ən müxtəlif vəsítələrdən istifadə edib. Üğursuzluqla noticələn cəhdələrin sonunda, nəhayət ki, hava nəqliyyatı vəsítələrini yarada bilib.

63

STANDART 1.3.4; 2.1.1.; 2.1.3.

MƏQSƏD

Şagird:

- Qrup içində birgəfəalliyət və əməkdaşlıq bacarıqlarını nümayiş etdirir.
- Şagirdlər texnoloji maşınların (məişət avadanlığı və elektron maşınları) növlərini tanır və bir-birindən fərqləndirir.
- Məişət avadanlığı və elektron maşınların təyinatına görə əhəmiyyətini izah edir.

İNTEQRASIYA

H.b.: 1.1.1.; 4.2.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3; İnf.: 1.2.1.

DƏRSİN TİPİ

Yeni bilik verən dərs

İŞ FORMALARI

Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İŞ ÜSULLARI

Müzakirə, beyn həmləsi, ziqzaq, karusel

RESURSLAR

Dərslik, məişət avadanlığı və elektron maşınlarının şəkilləri

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə suallar verir:

- Məişət maşınları hansı işləri görür?
 - Elektron maşınlar nə üçündür?
- Şagirdlər öz mülahizələrini bildirirlər.

Tədqiqat suali:

Məişət avadanlığı və elektron maşınlar hansılardır?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür və şagirdlərin diqqətini dərsliyə (səh. 66–67) yönəldir. Dərslikdəki mətni oxumağı tövsiyə edir.

Müəllim qruplara müxtəlif şəkillər paylayır və onlara aşağıdakı tapşırığı yerinə yetirməyi tapşırır.

LAZYHE

28. MƏİŞƏT AVADANLIĞI. ELEKTRON MAŞINLAR

Gəlin bundan iki yüz il əvvəl insanların necə yaşadığını təsvərvür edək. O zaman məişət texnikası olmadan insan necə yaşayırdu?

Şəkildəki məişət avadanlığına diqqət yetirin.

Onlara rast gəlmisinizmi?
Bu məişət əşyaları hansı işləri görür?

Şəkildə təsvir olunmuş məişət avadanlıqları məişətdə geniş istifadə olunur. Təyinatına görə onlar müxtəlif işləri yerinə yetirir.

Soyuducu ərzaqları uzun müddət korlanmaqdən qoruyur.

Paltaryuyan və qabquyan maşın uyğun olaraq paltaları və qabları yu-maqda insana kömək edir.

Elektrikli şirəkən maşın mexaniki şirəkən maşını əvəz edərək insanın işini yüngülləşdirir.

Kondisioner yayda otaqdakı havanı soyudur, qışda isə isidir.

Şirəkən maşın isə müxtəlif meyyəsərin sırasını çıxarır.

Qəhvətyüdən müxtəlif donlu bitkiləri üydüb toz halına salır.

Beləliklə də, məişət maşınları insanın hayatında əvəzolunmaz rol oynayır.

Şəkildə hansı maşınlar təsvir olunmuşdur?

Bu maşınların təyinatı haqqında nə deyə bilərsiniz?

Komputer sözüñün manası “elektron hesablayıcı maşın” deməkdir. İlk sadə hesablayıcı maşınlar – mexaniki arifmetiklər 1920-ci ildə kəşf olunmuşdur.

Sizce, müasir kompüter hansı funksiyaları yerinə yetirə bilər?

O, insanın əvəzolunmaz köməkcisi olub, ən mürəkkəb əməliyyatları yerinə yetirir. Kompüterin əsasını təyyarenin kaşfi ilə bir sıraya qoymaq olar. Çünkü onun köməyi ilə bir çox məlumatları (vizual, fotoqrafik, mətnli məlumatları) internet vasitəsilə ötürür, eləcə də çərtçiyi tərtib etmək, şəkil və cizgi filmi çəkmək, səs yazmaq və dinişmək, mətnləri yazmaq, redaksiya etmək, kitabları vərəqləmək, müxtəlif oyular oynamamaq, musiqiyo qulaq asmaq, kinofilmə baxmaq və s. mümkündür. İnsanın müxtəlif informasiyaları əldə etməsindən kompüterin rolu əvəzolunmazdır.

SUALLAR

1. Məişətdə hansı maşınlardan istifadə olunur?
2. Onlar hansı məqsədlərə xidmət edir?
3. Elektron maşınların əsasını nə təşkil edir?
4. Elektron maşınları sadalayın.
5. Onlar hansı əməliyyatları yerinə yetirir?

Məişətdə hansı alətlərin avtomatik formasını görmək istədiyinizi təsvir edin.

Tapşırıq: Şəkillərdən məişət avadanlığını və elektron maşınlarını seçin, onların təyinatı haqqında fikirlərinizi ifadə edin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirir. Müəllim nəzarət edir.

III mərhələ: Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi qrupun işinin nəticələrini təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Hansı məişət avadanlıqlarını tanıyırsınız? (*Şagirdlər məişət avadanlıqlarını sadalayırlar.*)
2. Bu maşınlar hansı işləri görürler? (*Soyudur, tozu sorur, paltarı yuyur, saçını qurudur, öti çəkir və s.*)
3. Elektron maşınlar hansı işi bacarır? (*Şagirdlər cavab verir.*)

LAYİHE
85

V mərhələ: Nəticə və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir, məişət avadanlığı və elektron машınlar üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir:

Tapşırıq: İnsan həyatında görülməsi vacib olan işlərdən daha hansını elektron машınlar yerinə yetirə bilər? Bu haqda danışın.

Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir və lazım gəldikdə kömək edir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyədə bölünməsi formasında aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən qrup işində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq, məişət avadanlığını və elektron машınları tanıma və fərqləndirmə, bu машınların təyinatına görə əhəmiyyətini izahetmə kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

Rus dilində

1. **Н.М.Конышева.** Технология. 3 класс, учебник. «XXI Век», 2012.
2. **Н.А.Малышева.** Технология, 3 класс, учебник. «Дрофа», 2012.
3. **Т.Н.Проснякова.** Технология. «Уроки мастерства», 3 класс, учебник. «Учебная литература», 2007.
4. **Т.Рагозина, А.Гринева, И.Мылова.** Технология, 3 класс, учебник. «Академкнига», 2012.
5. **Н.А.Цирулік, С.И.Хлебникова.** Технология, 3 класс, учебник. Дом «Федоров», 2010.
6. <http://montessoriself.ru>
7. <http://1igolka.com>
8. <http://wtalks.com>
9. <http://i2podelki.ot7.ru>

BURAXILIŞ MƏLUMATI

TEXNOLOGİYA 3

*Ümumi təhsil müəssisələrinin 3-cü sinifləri üçün
Texnologiya fənni üzrə dərsliyin (qrif nömrəsi: 2022-014)
METODİK VƏSAİTİ*

Tərtibçi heyət:

Müəlliflər

Natiq Lyutfiq oğlu Axundov
Hümeye Hüseyin oğlu Əhmədov
Svetlana İslam qızı Yahyayeva
Xuraman Rəcəb qızı Səlimova

Redaktor

Sevinc Nuruqızı

Bədii və texniki redaktor

Abdulla Ələkbərov

Dizaynerlər

Səadət Quluzadə, Əmiraslan Zaliyev

Rəssam

Nailə Zülfüqarova

Korrektor

Günel Məmmədova

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və yaxud onun hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq, elektron informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir.

Hesab-nəşriyyat həcmi 9,5. Fiziki çap vərəqi 11,0. Formatı 57x82^{1/8}.

Kəsimdən sonra ölçüsü: 195x275. Səhifə sayı 88.

Şriftin adı və ölçüsü: məktəb qarnituru, 10-12 pt. Ofset kağızı. Ofset çapı.
Sifariş . Tiraj . Pulsuz. Bakı–2022.

Çap məhsulunu nəşr edən:
«Aspoliqraf LTD» MMC
Bakı, AZ 1052, F.Xoyski küç., 149

Çap məhsulunu istehsal edən:

LAYİHE

PULSUZ

LAYİHƏ